សូមពុទ្ធបរិស័ទជ្រះថ្លាក្នុងដំណើរការសាងសង់ព្រះវិហារ

ប្លង់គម្រោងសាងសង់ព្រះវិហារ វត្តប្រាសាទស្រះកណ្តាល (ខ្ទាស់) ឃុំបុស្សរូ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

រូបដែលសម្រេចបានពីការបុកគ្រឹះ

សុខស្ស ទាតា មេធាវី សុខំ សោ អធិគច្ឆតិ

ជនអ្នកមានប្រាជ្ញា បានឲ្យនូវសេចក្តីសុខដល់អ្នកដទៃ ជននោះនឹងបាននូវសេចក្តីសុខនោះមកខ្លួនវិញពុំខានឡើយ ។

ផ្សាយចេញពី វត្ត ប្រាសាទស្រះកណ្តាល (ខ្ទាស់)

ISBN-9789996331510

រោងពុម្ព ម៉ៅ ផុន
MAO PHON Printing House

យល់ដឹងពីការចេញវស្សា កឋិនទាន និងអានិសង្សលាភ ព្រះមហា ធម្មាលង្ការោ ចាន់ សុជន

យល់ដឹងពីការចេញវស្សា

កឋិនទាន និងអានិសង្សលាភ

រៀបរៀងដោយ

ព្រះមហា ធម្មាលង្ការោ **ចាន់ សុជន**

រក្សាសិទ្ធិ
Copyright © 2013

យល់ដឹងពីការចេញវស្សា

កឋិនទាន និងអានិសង្សលាភ

រៀបរៀងដោយ

ព្រះមហា ធម្មាលង្ការោ **ចាន់ សុជន**

រក្សាសិទ្ធិ
Copyright © 2013

ពាក្យប្រារព្ធ

កឋិនទាន (កាលទាន) ជាទានពិសេសមួយ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលពុទ្ធសាសនិកទូទាំងពិភពលោក ក្នុងនោះមានពុទ្ធសាសនិកខ្មែរផងដែរ ដែលតែងតែនិយមដង្ហែកឋិនចីវរយកទៅវេរថ្វាយ ប្រគេនចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ ដែលលោកគង់ចាំវស្សាអស់ត្រីមាសបីខែក្នុងវត្តនោះៗ បានក្រាលគ្រងអនុមោទនាកឋិន។

ការចាត់ចែងនូវសំពត់ចីវរ របស់ទាយកទាយិកា ដើម្បីវេរថ្វាយចំពោះព្រះសង្ឃជាការងារសំខាន់មួយក្នុងការទ្រទ្រង់ និងបន្តអាយុជីវិត

ព្រះពុទ្ធសាសនា ពីព្រោះជាការងារទាក់ទងទៅនឹងព្រះវិន័យ។

ដោយសារមុនចូលវស្សា ខ្ញុំបានសរសេរសៀវភៅមួយក្បាលរួចទៅហើយ ដែលមានឈ្មោះថា " **យល់ដឹងពីការចូលវស្សា ដង្ហែទៀនវស្សា និងសាដក** " តែឥឡូវនេះ ខ្ញុំសូមដាក់ឈ្មោះសៀវភៅនេះថា " **យល់ដឹងពីការចេញវស្សា កឋិនទាន និងអានិសង្សលោក** " ស្របគ្នា នឹងបុណ្យកឋិនទានឈានមកដល់ផងនោះ សៀវភៅនេះ នឹងចែកជាធម្មទានក្នុងពិធីបុណ្យកឋិនទាន **វត្តប្រាសាទស្រះកណ្ដាល(ខ្នាស់)** ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃ សៅរ៍-អាទិត្យ ១៤-១៥ កើត ខែ កត្តិក ព.ស. ២៥៥៧

ត្រូវនឹង ថ្ងៃទី១៦-១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ ។

ធ្វើនៅ វត្តសំពៅមាស(ភ្នំពេញ)

ថ្ងៃ ១១ កើត ខែ កត្តិក ព.ស. ២៥៥៧

រៀបរៀងដោយ ព្រះមហា **ធម្មាលង្ការោ ចាន់ សុជន**

អាសយដ្ឋានៈ វត្តប្រាសាទស្រះកណ្តាល(ខ្ចាស់)
ឃុំបុស្បូវ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
Address: Wat Prasat srahkandal(kchas)
Bosbov Commune, Preah Net Preah
District, Banteay Meanchey Province
ទូរស័ព្ទ: ០១២ ២២ ៨៥ ១២
គណៈកម្មការវត្ត ០៩៧ ៣៩៩ ៥៨ ៨៩
អាចារ្យវត្ត. ០៨៨ ៥៦៤ ១៨ ៥៨
E-mail: sochun_chan@yahoo.com
kchastemple@yahoo.com

មាតិកា

លេខរៀង	ទំព័រ
ពាក្យប្រារព្ធ …………………………………	ក
ការចេញវស្សារបស់ព្រះសង្ឃពុទ្ធសាសនា	**១**
ក. មូលហេតុន័យការបវារណា(ចេញវស្សា) ……	២
ខ. កិច្ចបវារណាចេញវស្សា …………………	៦
គ. ពិធីផ្សេងៗក្នុងឱកាសចេញវស្សា …………	១៦
កឋិន …………………………………	**១៨**
ក. និយមន័យ ………………………………	១៨
ខ. ប្រភេទកឋិន …………………………	២២
គ. បុព្វហេតុកឋិន ………………………	២៣
ឃ.កាលទាន(កឋិនកាល) …………………	២៩

ង. លក្ខណៈប្លែក៥យ៉ាងរបស់កឋិន ………… ៣៣

ច. អានិសង្ស៥យ៉ាងរបស់ភិក្ខុក្រាលគ្រងអនុមោទនាកឋិន ៣៨

ឆ. អានិសង្សលាភ ……………………………… ៤២

កឋិនទាននៅកម្ពុជា ……………………….... ៤៥

ក. គម្រោងបុណ្យកឋិនទាន…………………….. ៤៦

ខ. វណ្ដាប់កឋិនទាន ………………………….. ៤៩

គ. កម្មវិធីកឋិន ………………………………… ៥២

ឃ. វិធីវេរកឋិន ………………………………….. ៥៦

ង. វិធីក្រាលកឋិន ……………………………….. ៦០

ច. ចីវរនិងរង្វាស់ខ្នាត …………………………. ៧៣

ឆ. អានិសង្សចីវរទាន …………………………. ៨៤

ការចេញវស្សារបស់ព្រះសង្ឃពុទ្ធសាសនា

ភិក្ខុសង្ឃកាលបើបានចូលវស្សា និងបាននៅចាំវស្សាអស់ត្រីមាសហើយត្រូវធ្វើកិច្ចការចេញចាកការចាំវស្សារបស់ខ្លួន ហៅថា " **បវារណា** " ។ បវារណា ជាវេទិកាវិះគន់គ្នា ដើម្បីការរីកចម្រើន គឺភិក្ខុមួយរូបៗ ប្រកាសដាក់ខ្លួនដាក់កាយឲ្យសង្ឃ ឬឲ្យបុគ្គលគ្នាឯងជួយរិះគន់ ជួយពិនិត្យរកមើលកំហុសរបស់ខ្លួនក្រែងបានប្រព្រឹត្តផ្តាំផ្គងល្មើសលើបទបញ្ញត្តិណាមួយ ក្នុងឋិរវេលា នៃការចាំវស្សានោះ ទោះបានឃើញក្តី បានឮក្តី មានការរង្កៀសក្តី ក៏សូមឲ្យលើកឡើងបង្ហាញឲ្យបានច្បាស់ដើម្បី

បានដឹង ហើយធ្វើការកែប្រែឲ្យល្អឡើងវិញ ។

ក. មូលហេតុនៃការបវារណា(ចេញវស្សា)

មូលហេតុដែលនាំឲ្យភិក្ខុសង្ឃពុទ្ធសាសនិកបវារណាចេញវស្សានោះមានដូចតទៅ ៖

សម័យមួយ ព្រះមានជោគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះមានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តទើបបានជួបគ្នាថ្មី(សន្ទិដ្ឋមិត្ត) ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន(សម្ភត្តមិត្ត) បានចូលវស្សាក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា តើយើងមានឧបាយដូចម្តេចដើម្បីនឹង

បានជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបានស្រួលផង មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង? ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានគំនិតឯកភាពថា « បើយើងមិននិយាយគ្នា មិនចរចាគ្នាទៅវិញទៅមក បើយើងត្រូវការពឹងគ្នាត្រូវប្រើកាយវិការជាសញ្ញា តែមិនត្រូវប្រើវាចាឡើយ ទើបយើងឈ្មោះថា ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង » ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នាដូច្នេះហើយ ក៏លែងស្តីហៅរក ឆ្លើយឆ្លងគ្នារហូតគ្រប់ខែបី ។

លុះចេញវស្សាហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈ ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរចេញដំណើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីចូលទៅគាល់ព្រះ-

មានព្រះភាគក្នុងវត្តជេតពន ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា « ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ? ល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបានឬទេ? អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាដោយសប្បាយហើយឬ? មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ? ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលថា យើងខ្ញុំនៅចាំវស្សាដោយសប្បាយចិត្ត ព្រោះយើងខ្ញុំមានគំនិតឯកភាពគ្នា « យើងខ្ញុំ មិនគប្បីហៅរកគ្នា មិនគប្បីចរចារកគ្នាទៅវិញទៅមក នោះទើបឈ្មោះថាជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ » ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សណ្តាប់ពាក្យនេះហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះ

បន្ទូលថា « ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកនៅចាំវស្សាមិនសប្បាយទេ ប៉ុន្តែប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ អ្នកនៅចាំវស្សាដូចជាការរស់នៅរបស់បសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹម) ឬដូចជាការរស់នៅរបស់សត្វពពែ ឬក៏ដូចជាការរស់នៅរបស់បុគ្គលប្រមាទតែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នករស់នៅដោយសប្បាយ ។ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកមិនសមបើនឹងសមាទាននូវមូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្ស) ដែលជាតិត្ថិយសមាទាន (សមាទានរបស់តិរ្ថិយ) ទេ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យគេជ្រះថ្លាទេ ។

ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុទាំងនោះ យ៉ាងនេះ ហើយក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ថា « ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសមាទាននូវមូគវត្ត[១] ដែលជាតិត្ថិយសមាទាន

[១] ប្រព្រឹត្តមិននិយាយរកគ្នា

ទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅចាំវស្សារួចហើយបវារណាដោយស្ថានបីយ៉ាង គឺ ដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី = **អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ តីហិ ឋានេហិ បវារេតុំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា ។**

ខ. កិច្ចបវារណាចេញវស្សា

ជាទូទៅ នៅល្ងាច ឬយប់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ ព្រះសង្ឃដែលបានគង់ចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ខែបីនៅក្នុងអាវាសណាមួយនោះ ត្រូវជួបជុំគ្នានៅក្នុងព្រះវិហារ នមស្សការព្រះរតនត្រ័យនិងសម្តែងអាបត្តិ។ បើមានភិក្ខុចាប់ពី ៥ អង្គ ឡើងទៅនៅចាំវស្សាក្នុង

អាវាសមួយ ត្រូវបវារណាយ៉ាងនេះ គឺ ជាបឋម សង្ឃត្រូវចាត់តាំងភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ឲ្យប្រកាសក្នុងជំនុំសង្ឃថា « ***សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជ បវារណា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យ*** = បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនសូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ។ បើបវារណាកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា » ។ ភិក្ខុជាថេរៈត្រូវអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា « ***សង្ឃំ អាវុសោ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។ ទុតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ, តតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ*** = ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូម

បវារណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោល (ដាស់តឿន) ចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម ម្នាលអាវុសោខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ជាគម្រប់ពីរដងផង ... នឹងធ្វើតាម, ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ជាគម្រប់បីដងផង ... នឹងធ្វើតាម ។ ភិក្ខុដែលមានវស្សាខ្ចីបន្តបន្ទាប់ត្រូវអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា « ***សង្ឃំ ភន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។ ទុតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ, តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ*** = បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកម្ចាស់មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោល (ដាស់តឿន) ចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម, បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃអស់វារៈពីរដងផង ... នឹងធ្វើតាម, បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃអស់វារៈបីដងផង ... នឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវបវារណាបែបនេះតាមលំដាប់វស្សា មួយអង្គម្តងៗ រហូតគ្រប់អង្គ ។

បើមានភិក្ខុ ៤ អង្គក្តី ៣ អង្គក្តី នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ លុះពេលចេញវស្សា ត្រូវធ្វើបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា = ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពលប្រកាសឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា « **សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជ**

បវារណា ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យាម = សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ បវារណា ។ បើបវារណា មានកាលគួរដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ។ បន្ទាប់មកត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ គ្រងចីពរ អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីរួចនិយាយយ៉ាងនេះថា « **អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ, តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ** = ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមានអាយុទាំងឡាយដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោក

*មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ(ដាស់តឿន) ចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម, ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់ពីរដងផង ... នឹងធ្វើតាម, ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់បីដងផង ... នឹងធ្វើតាម ។ រួចមកភិក្ខុខ្ចីវស្សាបន្តបន្ទាប់ ត្រូវនិយាយមួយអង្គម្តងៗរហូតដល់គ្រប់អង្គយ៉ាងនេះថា « **អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សមិ ។ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ** = បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោក*

មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ(ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើឃើញនឹងធ្វើតាម, បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់ពីរដងផង ... នឹងធ្វើតាម, បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់បីដងផង ... នឹងធ្វើតាម ។

*បើមានភិក្ខុពីរអង្គ នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយជាមួយគ្នា លុះពេលចេញវស្សា ត្រូវបវារណាយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលមានវស្សាចាស់ជាង ត្រូវគ្រងចីពរអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីហើយនិយាយនឹងភិក្ខុខ្ចីវស្សាជាងថា « **អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ***

ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទេតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ, តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ = ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ(ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម, ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូម បវារណានឹងលោកមានអាយុជា គម្រប់ពីរដងផង ... នឹងធ្វើតាម, ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោក ដ៏មានអាយុជាគម្រប់បីដងផង ... នឹងធ្វើតាម ។ រួចហើយ ភិក្ខុខ្ចីវស្សា ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុចាស់វស្សា ថា « អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា

បរិសង្កាយ វា វទេតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ... បដិករិស្សាមិ = បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណា នឹងលោកដ៏ចម្រើនដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តី អនុគ្រោះនិយាយ(ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម, បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹង លោកមានអាយុជាគម្រប់ពីរដងផង ... នឹងធ្វើតាម, បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកមាន អាយុជាគម្រប់បីដងផង ... នឹងធ្វើតាម ។

បើមានភិក្ខុតែមួយអង្គគត់ គង់ចាំវស្សាក្នុងអា-វាសមួយ លុះដល់ថ្ងៃត្រូវបវារណាចេញវស្សា ត្រូវធ្វើ

យ៉ាងនេះ គឺបោសប្រាសសម្អាតទីកន្លែងដែលខ្លួននៅចាំវស្សានោះ ឲ្យស្អាតបាត ដងទឹកតម្កល់ទុក ក្រាលអាសនៈ អុជប្រទីបអង្គុយរង់ចាំមើល ក្រែងមានភិក្ខុពីអាវាសដទៃមកបវារណាជាមួយ ប៉ុន្តែបើរង់ចាំទៅហើយឃើញថាគ្មានទេ ត្រូវអធិដ្ឋានថា « **អជ្ជ មេ បវារណា** = ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃបវារណា របស់អញ » តែប៉ុណ្ណោះជាការស្រេច ។ បើមិនបានអធិដ្ឋានបែបនេះទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ = **នោ ចេ អធិដ្ឋហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស** ។

ពុទ្ធបំណងនៃការបវារណា គឺដើម្បីឲ្យព្រះសង្ឃស្រឡាញ់រាប់អានគ្នា ។ កាលបើអ្នកណាមួយបានឃើញ បានឮ ឬរង្កៀស អំពីការប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងរបស់គ្នា ត្រូវរំឭកដាស់តឿនគ្នា ដើម្បីឲ្យប្រព្រឹត្តល្អស្មើគ្នា

ជាព្រះសង្ឃដ៏ល្អនៅជាសុខរួមគ្នារហូតទៅ មិនត្រូវមើលបំណាំចាំតែចាប់ទោសកំហុសគ្នា ហើយបែរមុខចេញ មិនសេពគប់រាប់រកគ្នានោះឡើយ ព្រោះអាការដែលមើលបំណាំគ្នា ថ្កោលទោសគ្នាយ៉ាងនោះ ជាហេតុឲ្យព្រះសង្ឃមិនសាមគ្គីគ្នា ដែលមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកបរិស័ទ ជាហេតុធ្វើឲ្យពុទ្ធសាសនាថយចុះរោយរៀវផង។

គ. ពិធីផ្សេងៗ ក្នុងឱកាសចេញវស្សា

ថ្ងៃបវារណា ជាថ្ងៃបញ្ចប់កិច្ចនៅចាំវស្សារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ដែលលោកអត់ទ្រាំមិនត្រាច់ទៅកាន់ទីឆ្ងាយខិតខំរៀនសូត្រស្វាធ្យាយធម៌វិន័យក្នុងគន្ថធុរៈ និងចម្រើនមេត្តា ភាវនា ក្នុងវិបស្សនាធុរៈ ចំនួនបីខែកន្លង

ទៅ ។ ហេតុនេះហើយ បានជាឧបាសក ឧបាសិកា ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្លានាំគ្នាធ្វើបុណ្យសុន្ទរ៍ទានផ្សេងៗ ទុកដូចជាពិធីសម្ពោធឆ្លងបុណ្យចាំវស្សារបស់ព្រះសង្ឃ ។

កឋិន

ក. និយមន័យ

ពាក្យថា "**កឋិន**" ជាភាសាបាលី សំដៅយកក្របក្តារ ដែលភិក្ខុសង្ឃ សម័យបុរាណតណ្ហាប្រើសម្រាប់ដេរសំពត់ធ្វើជាស្បង់ចីវរ ។ សំពត់ដែលបានរៀបចំតាក់តែងឡើងនោះមានឈ្មោះថា "**សំពត់កឋិន**" ។

តាមអដ្ឋកថា សំដៅយកព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បានបញ្ញត្តទុកមកថា **កឋិន** គឺការប្រជុំរួបរួមនូវ រូបធម៌ និងនាមធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអត្ថន័យពីរយ៉ាង៖

១- **រស់បានដោយកម្រ** សមដូចវិគ្គហៈ ថា ៖ "**កថតិ កិច្ចេន ជីវតីតិ កឋិនោ**" ។ ប្រែថា "សភាវៈឯណារស់បានដោយកម្រ សភាវៈនោះហៅថា **កឋិន** ។ ព្រោះលោកប្រៀបប្រដូចជាឈើស្ងួតដែលបុគ្គលកាត់ចាកចេញពីដើម ហើយយកទៅបោះភ្ជាប់នឹងដី រមែងដុះលូតលាស់ ឬរស់នៅបានដោយកម្រយ៉ាងណា ឯកិច្ចដែលនឹងកើតឡើង ឬតាំងឡើង ជាកឋិនពេញទី គឺបានដោយកម្រ ពន់ពេកណាស់ ក៏យ៉ាងនោះដែរ" ។

២- **ពោលសរសើរ** ព្រោះចីវរទានដែលយើងកសាង ជាកឋិននោះ ជាទានវិសេសជាងទានដទៃ ដែលព្រះអរិយទាំងឡាយ មាន

ព្រះសម្ពុទ្ធជាប្រធាន តែងពោលសរសើរថា ជាទានដ៏វិសេស អាចរួបរួម ឬក៏សង្គ្រោះនូវអានិសង្ស ៥យ៉ាង របស់ភិក្ខុអ្នកក្រាលគ្រង់ មិនឲ្យទៅគ្រង់នៅទីដទៃបាន ។ សមដូចវិគ្គហៈ ថា៖ "**បញ្ច អានិសំសេ អញ្ញត្ថ គន្តុំ អទត្វា កថេតិ សង្គណ្ហាតីតិ កឋិនំ**" ។ ប្រែថា "ធម្មជាតឯណាក្រៀកទុក ឬសង្គ្រោះនូវអានិសង្សទាំង ៥យ៉ាង មិនឲ្យទៅក្នុងទីដទៃបាន ធម្មជាតនោះ ឈ្មោះថា **កឋិន**" ។

កឋិននេះ អាចឲ្យសម្រេចផលដល់បុគ្គលទាំងពីរផ្នែកគឺ៖

១- ទាយកឬទាយិកា គឺជាអ្នកឲ្យ ។ ជននោះរមែងទទួលអានិសង្សច្រើន ទទួលផលច្រើនក្នុងអនាគតកាល មានការទទួលនូវសម្បត្តិក្នុងឋានទេវលោក ជាដើម ។

២- បដិគ្គាហកៈ ភិក្ខុ ឬបុគ្គល ឬសង្ឃជាអ្នកទទួលក្រាលគ្រង និងអនុមោទនាកឋិន ត្រូវបានសម្រេចនូវអានិសង្ស៥យ៉ាង ពេញលេញគ្រប់គ្រាន់ ដរាបដល់រយៈកាលនៃកឋិនខេត្ត ។

ពិធីដែល ទាយក ទាយិកា នាំយកសំពត់កឋិនទៅប្រគេនចំពោះភិក្ខុសង្ឃ ដែលបានគង់ចាំវស្សាអស់មួយត្រៃមាស(បីខែ) ក្នុងអាវាស(វត្ត)ណាមួយនិងនៅពេលណាមួយ ក្នុងកំណត់ ២៩

ថ្ងៃ (ចាប់ពីថ្ងៃ១រោច ខែអស្សុជ រហូតដល់ថ្ងៃ ១៥កើត ពេញបូណ៌មី ខែកត្តិក) ឲ្យលោកក្រាលគ្រងមានឈ្មោះថា "**បុណ្យកឋិន**" ឬ "**កឋិនទាន**" ។

ខ. ប្រភេទកឋិន

កឋិនមាន៣ប្រភេទគឺ ៖

១- **សាមញ្ញកឋិនៈ** ទម្រង់កឋិនធម្មតា គឺនាំយកសំពត់កឋិន ដែលគេធ្វើស្រាប់ហើយ ទៅប្រគេនភិក្ខុសង្ឃ ។

២- **មហាកឋិនៈ** យកសំពត់សមួយផ្ទាំងទៅកាត់ដេរ និងជ្រលក់ពណ៌ តែមួយថ្ងៃ ដើម្បីឲ្យកើតជាសំពត់កឋិន ។

៣- **ចុល្លកឋិនៈ** ទាក់ទងតាំងពី រវៃកប្បាសធ្វើជាអម្បោះ ត្បាញអម្បោះធ្វើជាកំណាត់សំពត់ ហើយកាត់ដេរ និងជ្រលក់កំណាត់ឲ្យកើតជាសំពត់កឋិន យ៉ាងពិបាក ។

គ. បុព្វហេតុកឋិន

វិន័យបិដក ភាគ៨ កឋិនក្ខន្ធកៈ (ទំព័រ១) បានចែងអំពីបុព្វហេតុនៃបុណ្យកឋិនថា ៖ "ក្នុងសម័យពុទ្ធកាល ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ពុទ្ធានុញ្ញាតឲ្យ

ភិក្ខុប្រើប្រាស់ តែបង្សុកូលចីវរ ព្រះអង្គពុំទាន់បានពុទ្ធានុញ្ញាតឲ្យប្រើគហបតិចីវរនៅឡើយ ។

នាសម័យមួយនោះ នៅក្នុងរវាង មជ្ឈិមពោធិកាលព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់កំពុងតែចាំព្រះវស្សាក្នុងវត្តជេតពន ដែលជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី សាងថ្វាយ នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះមានភិក្ខុ៣០រូប "**ភទ្ទវគ្គិយត្ថេរ**" ក្នុងដែន បាវេយ្យ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ធុតង្គរុក្ខមូល នៅក្នុងព្រៃបាននាំគ្នានិមន្តចេញពីទីនោះ មកកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីនឹងចូលក្រាបបង្គំគាល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ប៉ុន្តែ ពេលភិក្ខុទាំងអស់បានមកដល់តែត្រឹម សាកេត (ភូមិមួយ នៅជាប់នឹងក្រុងសាវត្ថី) ស្រាប់តែថ្ងៃចូល

វស្សាក៏មកដល់នឹងស្រូតមកទៀតមិនទាន់ ក៏នាំគ្នាផ្អាកធ្វើដំណើរ ស្វែងរកទីសេនាសនៈ នៅចាំវស្សា ៣ខែ នាទីនោះតែម្តងទៅ ។

ភិក្ខុសង្ឃទាំង៣០រូបនោះ មានសេចក្តីអផ្សុក កើតទុក្ខតូចព្រះទ័យយ៉ាងខ្លាំង ដោយគិតឃើញថា ព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់គង់នៅទីនោះ ចម្ងាយត្រឹមតែ ៦យោជន៍ (៩៦គីឡូម៉ែត្រ) ទៀតសោះ មិនសមយើងទាំងឡាយស្ទុនដំណើរ មិនបានចូលគាល់បម្រើព្រះអង្គដូចបំណង ។

លុះដល់ថ្ងៃចេញវស្សា បវារណា ស្រេចហើយ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏នាំគ្នា ប្រញាប់ប្រញាល់ចូលកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ លុះដល់ហើយ ភិក្ខុទាំង

៣០រូប ក៏បានចូលទៅក្រាបថ្វាយបង្គំគាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយមានស្បង់ចីវរទទឹកជោក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលរួសរាយ រាក់ទាក់និងត្រាស់សួរសុខទុក្ខភិក្ខុទាំងនោះថា៖ "ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! តើសរីរយន្តរបស់អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់សង្កត់បានឬទេ? ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ? តើអ្នកទាំងឡាយ មានសេចក្តីព្រមព្រៀងស្មោះស្មើ ឥតមានវិវាទទាស់ទែងគ្នា ទេឬ?"

ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូល នូវសេចក្តីលំបាកខ្លាំងរបស់ខ្លួន ក្នុងការធ្វើដំណើរដែលមានមកតាមផ្លូវដោយសព្វគ្រប់ប្រការ ។

លំដាប់នោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្ដែងនូវធម្មីកថា ប្រារព្ធអំពីសង្សារវដ្ដ មិនមានទីបំផុត ប្រោសប្រទានដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ លុះចប់ធម៌ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានសម្រេចព្រះអរហត្តផលគ្រប់ៗអង្គ រួចហើយក៏នាំគ្នាក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះសម្ពុទ្ធចៀសចេញទៅ ។

លំដាប់តអំពីនោះមក ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ព្រះពុទ្ធចិន្ដាថា៖ "ប្រសិនបើតថាគត បានអនុញ្ញាតនូវកឋិនត្ថារកិច្ច ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុករួចពីគ្រាមុនមក ម៉្លេះសមភិក្ខុទាំង៣០រូបនេះ បានលះសង្ឃាដីមួយទុកនៅកន្លែង ហើយយកជាប់មកជាមួយខ្លួនតែចីវរមួយ ស្បង់មួយប៉ុណ្ណោះ មានអត្តភាព

ស្រាលមិនលំបាកតាមផ្លូវ យ៉ាងនេះសោះឡើយ ។ រីឯកឋិនត្ថារកិច្ចនេះសោត ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយគ្រប់ព្រះអង្គក៏ធ្លាប់បានអនុញ្ញាតដល់សាវ័ក ពុំដែលលះបង់ផង" ។

លុះព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ព្រះតម្រិះ យ៉ាងដូច្នេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុទាំងឡាយ រួចហើយទ្រង់អនុញ្ញាតនូវកឋិនត្ថារកិច្ចដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា៖ "**អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ កឋិនំ អត្ថរិតុំ អត្ថតកឋិនានំ វោ ភិក្ខវេ បញ្ច កប្បិស្សន្តិ**" ។

ប្រែថា: "ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅចាំវស្សារួច

ហើយ ទទួលក្រាលគ្រង់កឋិនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! អានិសង្ស៥ប្រការ នឹងសម្រេចដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអ្នកបានក្រាលគ្រង់ និងបានអនុមោទនាកឋិន រួចហើយនោះ” ។

ឃ. កឋិនកាល(**កាលទាន**)

ចីវរកឋិន មិនខុសប្លែកគ្នាអំពី ចីវរទាន ដទៃទៀតទេ គ្រាន់តែការធ្វើបុណ្យកឋិនចីវរ មានកំណត់កាលបរិច្ឆេទច្បាស់លាស់ និងមានប្រជាប្រិយភាពច្រើន ដែលហៅថា “ កឋិនកាល ឬ កាលទាន ”

ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ពុទ្ធានុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុសង្ឃទទួលស្បង់ចីវរអំពីពុទ្ធបរិស័ទ និង គហបតីទាំងឡាយ ក្នុងពេលមួយខែ កំណត់ពីថ្ងៃ១រោចខែអស្សុជ ដល់ថ្ងៃ១៥កើត ពេញបូណ៌មី ខែកត្តិក (ក្នុងរវាងពាក់កណ្តាលខែតុលា ដល់ពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកា) ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសអនុញ្ញាត ដល់ភិក្ខុសង្ឃ ជាអ្នកក្រាលគ្រង់ និងអនុមោទនាកឋិននោះ បានទទួលអានិសង្ស៥ប្រការ ។

ជនមានសទ្ធា ដែលបានធ្វើកឋិនទានឈ្មោះថា ជាអ្នកបានគោរពនូវព្រះពុទ្ធដីកា ដែលទ្រង់បានពុទ្ធានុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសង្ឃ បានទទួលអានិសង្ស

៥ប្រការផង ជាអ្នកមានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះភិក្ខុសង្ឃ ដែលបានគង់ចាំវស្សាអស់ត្រៃមាសនោះផង និងជាអ្នកតអាយុព្រះពុទ្ធសាសនា អស់កាលជាអង្វែងទៅផង ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សម្តែងជាគាថា យ៉ាងនេះថាៈ " **សុខស្ស ទាតា មេធាវី សុខំ សោ អធិគច្ឆតិ**" ។ ប្រែថា: "ជនដ៏មានប្រាជ្ញា (ណាមួយ) បានឲ្យនូវសេចក្តីសុខស្រួល (ដល់អ្នកដទៃ) ជននោះឯង រមែងបានជួបប្រទះនឹងសេចក្តីសុខស្រួល(ជាពិតប្រាកដពុំដែលខានឡើយ) " ។

សេចក្តីអធិប្បាយ ជាយ៉ាងនេះថាៈ " ជនណាបានធ្វើកឋិនទាន ដែលនាំឲ្យភិក្ខុសង្ឃបាន

ទទួលអានិសង្ស៥យ៉ាង ក្នុងរវាង៥ខែ បានឈ្មោះថា ជាអ្នកឲ្យសេចក្តីសុខស្រួលដល់អ្នកដទៃ ក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិ ជននោះឯងតែងបានសុខក្នុងមនុស្សលោក និងទេវលោក ក្នុងអនាគត ។ ដោយអំណាចផលានិសង្ស នៃកឋិនទាននោះ ក្នុងអនាគតកាល ជននោះនឹងបានជាឯហិភិក្ខុ មានត្រៃចីវរកើតឡើងឯកឯង ដោយឫទ្ធិ នៅពេលបព្វជ្ជាជាបព្វជិតនៅក្នុងសាសនា ព្រះពុទ្ធអង្គណាមួយ ហើយក៏នឹងបានសម្រេចមគ្គផល និព្វាន ក្នុងពេលបព្វជ្ជានោះ ពុំខានឡើយ" ។

តាំងពីពេលនោះតរៀងមក បុណ្យកឋិនបានក្លាយជាបុណ្យទំនៀមមួយ របស់ពួកពុទ្ធ-

បរិស័ទ ដើម្បីបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការស្បង់ចីវរដ៏វិសេសនេះ ។

ខ. លក្ខណៈប្លែក ៥ យ៉ាង

បុណ្យកឋិន មានលក្ខណៈប្លែក ៥យ៉ាង អំពីបុណ្យផ្សេងៗ និងក្លាយជាបុណ្យដ៏មានសារៈសំខាន់នៅក្នុងវត្តពុទ្ធសាសនា និងក្នុងចំណោមពុទ្ធបរិស័ទទូទៅ ។

១- ប្លែកដោយកាល

ព្រះពុទ្ធទ្រង់ពុទ្ធានុញ្ញាតកឋិនកាលមានតែចំនួន ២៩ថ្ងៃ គឺ៖ ១៤ថ្ងៃ ក្នុងខែអស្សុជ (កំណត់

ពីថ្ងៃ១រោច រហូតដល់ថ្ងៃ១៤រោច ឬខែដាច់) និង ១៥ថ្ងៃ ក្នុងខែកត្តិក (កំណត់ពីថ្ងៃ១កើត រហូតដល់ថ្ងៃ១៥កើតពេញបូណ៌មី) ។ រយៈពេលនេះ ហៅតាមពាក្យសាមញ្ញថា "**រដូវកឋិន**" ។

បុណ្យកឋិន ធ្វើបានតែម្តងគត់ ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់វត្តមួយ និងត្រូវធ្វើតាមកំណត់ មិនមានមុន មិនមានក្រោយ ។ ភិក្ខុទទួលសំពត់កឋិនបានតែម្តងគត់ ក្នុងមួយរដូវកឋិន ។

២- ប្លែកដោយវត្ថុ

សំពត់ដែលជាអង្គកឋិននោះ មាន ស្បង់ចីវរ និងសង្ឃាដី ដែលបានធ្វើត្រឹមត្រូវតាមពុទ្ធបញ្ញត្តិ ។

យោងតាមវិនយបញ្ញត្តិ ទោះបីជា ទាយក ទាយិកា នាំយកសំពត់មួយត្រៃ មកប្រគេនភិក្ខុសង្ឃ ក៏ភិក្ខុសង្ឃអ្នកក្រាលគ្រង់លោករើសយកតែមួយមុខ មកធ្វើជាអង្គកឋិន ។ តាមធម្មតា ភិក្ខុច្រើនតែរើសយកសង្ឃាដី ធ្វើជាអង្គកឋិន ពីព្រោះសង្ឃាដី ជាសំពត់ធំជាងគេបង្អស់ក្នុងត្រៃចីវរ ហើយអាចប្រើសម្រាប់ដណ្តប់ ដូចជាភួយនៅពេលរងាក៏បាន ។

៣- ប្លែកដោយអំពើ

តាមទំនៀមទម្លាប់ ពុទ្ធបរិស័ទតែងមានជំនឿថា ការធ្វើបុណ្យចំពោះភិក្ខុមួយអង្គៗ ពុំសូវ

បានអានិសង្សច្រើនដូចធ្វើនឹងសង្ឃទេ (សង្ឃសំដៅយកភិក្ខុ៤អង្គឡើងទៅ) ។

យោងតាម វិនយបញ្ញត្តិ អង្គកឋិន អាចវេរប្រគេនចំពោះសង្ឃ យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានវត្តមានភិក្ខុ៥អង្គដែរ ដើម្បីឲ្យកើតជាកឋិនពេញលក្ខណៈបាន ។

៤- ប្លែកដោយអ្នកទទួល (បដិគ្គាហកៈ)

មានតែភិក្ខុទេ ដែលអាចទទួលសំពត់កឋិនបាន(រីឯសាមណេរ និងអ្នកដទៃទទួលពុំបាន) ។ ភិក្ខុនោះត្រូវតែគង់ចាំវស្សាអស់ត្រៃមាសគម្រប់ ៣ ខែ ក្នុងវត្តឬអាវាសណាមួយ ។ ភិក្ខុមិនគង់ចាំ

វស្សាគ្មានសិទ្ធិទទួលក្រាលគ្រងអង្គកឋិនទេ ។

៥- ប្រែកដោយអានិសង្ស

យោងតាមវិន័យបិដក ភាគ៨ ត្រង់កឋិនក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុសង្ឃ ដែលជាអ្នកក្រាលគ្រង និងអនុមោទនាកឋិន ត្រូវបានទទួល អានិសង្ស ៥យ៉ាង ក្នុងរយៈពេល៥ខែ គឺតាំងពីថ្ងៃ១រោច ខែអស្សុជ ដល់ថ្ងៃ១៥កើត ខែផគ្គុណ(នេះចំពោះតែភិក្ខុដែលបានក្រាល អនុមោទនាកឋិន ពីថ្ងៃ១រោច ខែអស្សុជ) ។

ច. អានិសង្ស ៥ យ៉ាង

ទី១- អនាមន្តចារោ

អានិសង្សទី១នេះ អាចធ្វើឲ្យភិក្ខុ ដែលជាអ្នកបានក្រាលគ្រង និងអនុមោទនាកឋិន រួចចាកអាបត្តិ ក្នុង**ចារិត្តសិក្ខាបទ**ទី៦ និងក្នុង**អចេលកវគ្គ នៃសុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ**បាន ។ ក្នុងអដ្ឋកថាបានពន្យល់ថា កឋិននៅមិនទាន់ដោះ ដរាបណាការដែលភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ជាមុនសិន ហើយត្រាច់ទៅកាន់ទីដទៃ នឹងមិនមានទោស ឬត្រូវអាបត្តិ ក្នុងចារិត្តសិក្ខាបទទី៦ ដរាបនោះ ។

ទី២- **អសមាទានចារោ**

អានិសង្សទី២នេះ អាចធ្វើឲ្យភិក្ខុ ដែលជាអ្នកបានក្រាលគ្រង់ និងអនុមោទនាកឋិន រួចចាកអាបត្តិ ក្នុង**ទុតិយកឋិនសិក្ខាបទទី២** ក្នុង**ចីវរវគ្គ** នៃ**និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ**បាន ។ ក្នុងអដ្ឋកថាបានពន្យល់ថា ការដែលភិក្ខុត្រាច់ទៅកាន់ទីដទៃដោយមិនបានកាន់យកនូវ សំពត់ណាមួយ ឬត្រៃចីវរគ្រប់ប្រដាប់ជាប់ជាមួយខ្លួន នឹងមិនមានទោស ឬត្រូវអាបត្តិក្នុង ទុតិយកឋិនសិក្ខាបទទី២ ឡើយ ។

ទី៣- **គណភោជនំ**

អានិសង្សទី៣នេះ អាចធ្វើឲ្យភិក្ខុ ដែលជាអ្នកបានក្រាលគ្រង់ និងអនុមោទនាកឋិន រួចចាក

អាបត្តិ ក្នុង**គណភោជនសិក្ខាបទទី២** ក្នុង**ភោជនវគ្គ**នៃ**សុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ**បាន ។ ក្នុងអដ្ឋកថាពន្យល់ថា ភិក្ខុអាចឆាន់គណភោជនបាន នឹងមិនមានទោស ឬត្រូវអាបត្តិក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទទី២ ឡើយ ។

ទី៤- **យាវទត្ថចីវរំ**

អានិសង្សទី៤នេះ អាចធ្វើឲ្យភិក្ខុ ដែលជាអ្នកបានក្រាលគ្រង់ និងអនុមោទនាកឋិន រួចចាកអាបត្តិ ក្នុង**បឋមកឋិនសិក្ខាបទទី១** ក្នុង**ចីវរវគ្គ** នៃ**និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ**បាន ។ ក្នុងអដ្ឋកថាពន្យល់ថា ភិក្ខុអាចទុកអតិរេកចីវរ (ចីវរលើសអំពីសេចក្តីត្រូវការ) កន្លងពី១០ថ្ងៃចំនួនប៉ុន្មានក៏បាន ទោះបីមិន

បានអធិដ្ឋាន មិនបានវិកប្ប ក៏នឹងមិនមានទោស ឬត្រូវអាបត្តិ ក្នុងបឋមកឋិនសិក្ខាបទទី១ ឡើយ។

ទី៥- *យោ ច តត្ថ ចីវរុប្បាទោ សោ នេសំ ភវិស្សតិ*

អានិសង្សទី៥នេះ អាចធ្វើឲ្យភិក្ខុ ដែលជាអ្នកបានក្រាលគ្រង និងអនុមោទនាកឋិន មានអំណាចទទួលចំណែកលាភ ដែលកើតឡើងក្នុងអាវាស ដែលខ្លួនចាំវស្សាបាន ។ ក្នុងអដ្ឋកថាបានពន្យល់ថា ចីវរជារបស់សង្ឃកើតឡើងក្នុងឧបចារសីមាដែលក្រាលកឋិននោះ ទោះបីកើតឡើងដោយអាការបែបណាក៏ដោយ ក៏ចីវរទាំងនោះ

នឹងត្រូវបានដល់ភិក្ខុជាអ្នកបានក្រាលគ្រង និងអនុមោទនាកឋិនគ្រប់រូបនោះឯង ។

ឆ. អំពីអានិសង្សលាភ

អដ្ឋកថា ប្រាប់ថា កាលបើភិក្ខុក្រាលកឋិនយ៉ាងនេះហើយ បើទាយកវេរប្រគេនសំពត់ជាអានិសង្សលាភ ដែលគេនាំមកជាមួយនឹងចីវរកឋិនដោយពាក្យថា *យេន អម្ហាកំ កឋិនំ គហិតំ តស្សេវ ទេម* " កឋិនរបស់យើងខ្ញុំ លោកអង្គណាទទួល យើងខ្ញុំសូមវេរប្រគេនចំពោះ លោកអង្គនោះ " ដូច្នេះភិក្ខុសង្ឃមិនបានជាឥស្សរៈឡើយ បើលុះតែគេមិនបានចាត់ចែងដូច្នោះ គេគ្រាន់តែវេរប្រគេន

ហើយត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ទើបភិក្ខុសង្ឃបានជាឥស្សរៈ ។ ព្រោះហេតុនោះ បើចីវរដ៏សេសទាំងប៉ុន្មានរបស់ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិន ជាចីវរទុព្វលភាព ហើយសំពត់ជា អានិសង្សលាភរបស់កឋិនមានច្រើន (បើសង្ឃបានជាឥស្សរៈ) សង្ឃគប្បីអបលោកប្រគេនសំពត់បន្ថែម ទៅលោកអ្នកក្រាលនោះទៀត ដើម្បីប្រយោជន៍ធ្វើចីវរទាំងនោះ ប៉ុន្តែការសូត្រកម្មវាចាតែម្តងក៏គួរហើយ ។ ឯសំពត់កឋិនានិសង្សលាភដែលសេសសល់ពីនោះ បើមានច្រើន ត្រូវប្រគេនតាំងអំពីអាសនៈនៃព្រះថេរៈចុះមក ឯគ្រឿងគរុភណ្ឌ មិនត្រូវចែកគ្នាឡើយ ។

*ក្នុង**គម្ពីរវិនយាលង្ការដីកា** លោកបានពន្យល់អំពីការចែកអានិសង្សលាភ ឲ្យកាន់តែទូលាយឡើងទៀតថា[២] អកាលចីវរដែលសង្ឃតម្កល់ទុកក្នុងឃ្លាំង សង្ឃត្រូវបែងចំណែកពាក់កណ្តាលចែកឲ្យសាមណេរទាំងឡាយ ឯសំពត់ចំណាំវស្សា និងសំពត់ជាកឋិនានិសង្សជាដើម ដែលជាកាលចីវរ ក៏ត្រូវសង្ឃចែកឲ្យសាមណេរឲ្យស្មើគ្នានឹងភិក្ខុដែរ[៣] ។*

---

[២] **ភណ្ឌាគារេ ឋបិតំ ហិ អកាលចីវរមេវ សាមណេរានំ ឧបឌ្ឍបដិវិសំ កត្វា កាតព្វំ វស្សាវាសិកកឋិនានិសំសាទិកាលចីវរំ បន សមកមេវ កាតព្វំ ។**

[៣] ចំពោះសាមណេរដែលបានចូលវស្សា ឯសាមណេរដែលពុំបានចូលវស្សាទេ សង្ឃគួរសង្គ្រោះចែកឱ្យដោយ**អបលោកនកម្ម** ឬបើមិនឱ្យសោះ ក៏ឥតមានកំហុស អ្វីឡើយ ។

កឋិនទាននៅកម្ពុជា

កឋិនទានក្នុងជំនាន់ពុទ្ធកាល ហាក់ដូចជាងាយនឹងធ្វើសោះ ទោះបីជនក្រីក្រ ខ្វះខាត ថ្នាក់ទាបបំផុតក៏ដោយ ឲ្យតែមានស្បង់ ១ ឬចីពរ ១ ឬសង្ឃាដី ១ ឬមានសំពត់ត្រឹមតែពីរ ឬបីម៉ែត្រ ក៏អាចយកទៅវេរចំពោះព្រះសង្ឃ ដែលគង់ចាំវស្សាអស់ត្រីមាសក្នុងវត្តណាមួយ ក៏ឈ្មោះថាជាអ្នកបានធ្វើកឋិនហើយ ប៉ុន្តែ បុណ្យកឋិនទាននៅកម្ពុជា លុះណាតែអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ ឬគ្នាច្រើន ទើបអាចធ្វើកឋិនកើត ព្រោះកឋិននៅកម្ពុជាពុំមែនមានត្រឹមតែស្បង់ ១ ឬចីពរ ១ ឬសង្ឃាដី ១

ប៉ុណ្ណោះទេ គឺត្រូវមានបរិក្ខារដ៏ច្រើនផ្សេងៗទៀតជាពិសេស បច្ច័យសង្កត់ត្រៃសម្រាប់កសាងវត្តអារាម និងសមិទ្ធិសាធារណៈ មានសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ជាដើម ។

ក- គម្រោងបុណ្យកឋិនទាន

កាលណាថ្ងៃ បវារណាចេញវស្សា របស់ព្រះសង្ឃជិតមកដល់ ពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់ជើងវត្តនានាក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូលតែងតែ ពិភាក្សាគ្នា ដើម្បីធ្វើកឋិនទានប្រគេនព្រះសង្ឃគ្រប់វត្តអារាម តាមស្ម័គ្ររៀងខ្លួន ដោយមានជំនឿជាប់មកជាទំនៀមថា កឋិនទាន ជាកាលទានមានផលានិសង្សច្រើនជាងទានទាំងពួង គឺអ្នកធ្វើ

ក៏បានអានិសង្ស អ្នកទទួលក៏បានអានិសង្ស ។ ជំនឿនេះបានចាក់ឫសជាប់នៅក្នុងចិត្តថ្លើមរបស់ពុទ្ធសាសនិកជនទូទាំងប្រទេស រហូតដល់សម្គាល់វត្តដែលដល់រដូវកឋិនហើយ គ្មាននរណាហែកឋិនចូល ជាវត្តមិនស្មើមុខនឹងវត្តដែលមាន ។ ដូច្នេះហើយបានជាវត្តណា ដែលគ្មានពុទ្ធបរិស័ទក្រៅជើងវត្តហែកឋិនចូល ពុទ្ធបរិស័ទជាចំណុះជើងវត្តនោះ តែងស្ទុះស្ទា អង្គាសគ្នាធ្វើទាល់តែកើតជាអង្គកឋិនទានឡើង មិនទុកឲ្យទំនេរឡើយ ។ បុណ្យកឋិននេះ មិនមែនត្រឹមតែជាទំនៀមទម្លាប់របស់ប្រជារាស្ត្រប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីតែព្រះរាជា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏តែងតែទ្រង់ធ្វើ

និងចូលរួមពុំដែលអាក់ខានឆ្នាំណាឡើយ ។

អ្នកមានធនធានច្រើន ដែលមានបំណងនឹងធ្វើកឋិនដង្ហែទៅវេរប្រគេនព្រះសង្ឃ ក្នុងវត្តណាមួយ តែងតែសុំ ឬឲ្យដំណឹងទៅព្រះសង្ឃ ឬអាចារ្យវត្តនោះដឹងជាមុន ជាពិសេសតាំងពីក្នុងវស្សាម៉្លេះ ថាខ្លួនហែកឋិនទានមកកាន់វត្តនោះនៅថ្ងៃនេះ ឬថ្ងៃនោះពុំខាន ។ ឯពុទ្ធបរិស័ទចំណុះជើងវត្តនីមួយៗ ក៏តែងតែទន្ទឹងរង់ចាំដំណឹងតាំងពីក្នុងវស្សាដែរ ថាតើវត្តរបស់ខ្លួនមានភ័ព្វវាសនា នឹងបានទទួលកឋិនទានរបស់លោកអ្នកណា? កឋិនទាននោះឱឡារិក ធំដុំ ឬក៏តូចតាចល្មមទេ?

ខ- វណ្ដាប់កឋិនទាន

បន្ទាប់ពីបានសម្រេចថា នឹងរៀបចំធ្វើជាអង្គកឋិនហើយ អ្នកសាមីដើមទានតែងតែខ្វល់ខ្វាយពឹងពាក់លោកអាចារ្យ ឬ ព្រឹទ្ធាចារ្យ ដែលធ្លាប់យល់ដឹង ឬធ្លាប់មានពិសោធន៍ ក្នុងការរៀបគ្រឿងវណ្ដាប់កឋិន ឲ្យជួយចាត់ចែងរៀបចំ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមទម្លាប់ និងក្រឹត្យក្រមព្រះវិន័យ ។

ទំនៀមរបស់ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា ក្នុងការរៀបវណ្ដាប់អង្គកឋិនទានមានដូចខាងក្រោម ៖

- វណ្ដាប់អង្គកឋិន ១ សម្រាប់, សម្រាប់ប្រគេនព្រះថេរៈ ១ អង្គ ដែលក្រាលគ្រង គឺ ស្បង់ ១ ចីពរ ១ សង្ឃាដី ១ អង្សៈ ១ វត្ថពន្ធចង្កេះ ១

វត្ថពន្ធទ្រូង ១ និសីទនៈ ១ ឆ័ត្រ ១ បាត្រ ១ កំសៀវទឹក ១ កន្ទេល ១ ខ្នើយ ១ មុង ១ ក្អួយ ១ គ្រែ ១ ផ្ទាំង ចាន ស្លាបព្រា ...។

- វណ្ដាប់ញត្តិ ឬវណ្ដាប់គ្រូសូត្រឆ្វេង ស្ដាំ ២ សម្រាប់, សម្រាប់ប្រគេនព្រះថេរៈ ២ អង្គ ដែលសូត្រញត្តិ គឺមានចីវរ ១ លៀង (ស្បង់ ១ ចីពរ ១) និងបរិក្ខារមួយចំនួនទៀត ...។

វណ្ដាប់បរិក្ខារច្រើនសម្រាប់, សម្រាប់ប្រគេនព្រះភិក្ខុសង្ឃបរិស័ទ ដែលគង់ហត្ថបាសអនុមោទនាកឋិន ។ វណ្ដាប់នេះ គេនិយមរៀបធ្វើជាកញ្ចប់ ហើយក្នុងកញ្ចប់នេះមានជាអាទិ៍, ស្បង់ ឬសាដក ១ ទៀន ធូប តែ ស្ករ បារី ឈើគូស

ប្រាស ថ្នាំដុសធ្មេញ ថ្នាំពេទ្យ សាប៊ូ សៀវភៅ ប៊ិច ខ្មៅដៃ (ប្រាក់) ...។ វណ្ណាប់នេះ គេអាចធ្វើឲ្យមានចំនួនច្រើន សម្រាប់ប្រគេនសាមណេរផង ប្រសិនបើវត្តនោះមានសាមណេរ ។ ក្រៅពីវណ្ណាប់ទាំងបីផ្នែកនេះ អ្នកសាមីដើមទាន តែងប្រកាសបវារណានូវប្រាក់មួយចំនួន សម្រាប់ប្រគេនព្រះសង្ឃផ្ទាល់ និងមួយចំនួនធំសម្រាប់កសាងសមិទ្ធិផ្សេងៗ ដូចជា កុដិ វិហារ ស្រះ ខ្លោងទ្វារ របងវត្ត សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ...។ បណ្ដាបរិក្ខារទាំងអស់នៃកឋិនទាន និយាយសរុបមានតែពីរយ៉ាងគឺស្បង់ ១ ចីពរ ១ ឬ សង្ឃាដី ១ ប៉ុណ្ណោះ ជាកឋិនចីវរ គឺចីវរដែលភិក្ខុ

ត្រូវក្រាលនិងបរិក្ខារ ក្រៅពីនេះហៅថា អានិសង្ស-លាភ ។

គ- កម្មវិធីកឋិន

បណ្ដា ២៩ ថ្ងៃ គឺពីថ្ងៃ ១រោច ខែអស្សុជ ដល់ថ្ងៃ ១៥កើត ខែកត្តិក បើអ្នកសាមីដើមទាន ស្ម័គ្រថ្ងៃណាមួយហើយ គេតែងតែបោះជាកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយចែកចាយដល់ញាតិមិត្ត ជិតឆ្ងាយ ដើម្បីឲ្យចូលរួមក្នុងពិធីបុណ្យកឋិន របស់គេ ។ សម័យបច្ចុប្បន្ន គេចូលចិត្តកំណត់កម្មវិធីនេះឲ្យត្រូវលើថ្ងៃសៅរ៍ និងថ្ងៃអាទិត្យ គឺសូត្រមន្តថ្ងៃសៅរ៍ ដង្ហែថ្ងៃអាទិត្យ ។

ថ្ងៃសូត្រមន្ត, ថ្ងៃសូត្រមន្តជាថ្ងៃទី ១ នៃពិធីបុណ្យកឋិនទាន ដែលគេនិយមធ្វើនៅវេលា

ល្ងាច ។ ល្ងាចនោះ នៅគេហដ្ឋានអ្នកសាមីដើមកឋិនទាន គេសង្កេតឃើញមាន ៖

- ពិធីទទួលបដិសណ្ឋារៈ យ៉ាងអធិកអធម ដោយភោជនាហារយ៉ាងពោរពាស ចំពោះភ្ញៀវជិតឆ្ងាយ ដែលអញ្ជើញមកចូលបច្ច័យចាប់កុសលជាមួយ ។

- ពិធីចម្រើនព្រះបរិត្ត និងសម្តែងធម៌ទេសនា ។

- ជូនកាលមានសម្តែងសិល្បៈ ជូនភ្ញៀវកម្សាន្តផង ។

- នៅក្នុងវត្តដែលទទួលអង្គកឋិនទាន ក៏មានពិធីសូត្រមន្ត ទេសនាដែរ

ថ្ងៃដង្ហែ ឬថ្ងៃថត ជាថ្ងៃទី២ នៃកឋិនទាន ដែលគេនិយមធ្វើនៅពេលព្រឹក ។ ព្រឹកនេះ គេសង្កេតឃើញ ៖

- ការជួបជុំគ្នា នៅផ្ទះអ្នកសាមីដើមទានឡើងរថយន្តចូលរួមដង្ហែអង្គកឋិនទាន ឆ្ពោះទៅកាន់វត្តដែលបានគ្រោងទុក ។

- ពេលដង្ហែ គេសង្កេតឃើញនៅជាប់ នឹងមុខរថយន្ត នៃអង្គកឋិនទានមាន ចងបដាអក្សរធំៗ ថា « កឋិនទានដង្ហែទៅកាន់វត្ត ... » ។

- នៅលើរថយន្ត មានក្រុមឆៃយ៉ាំ ឡកលេងប្រគំកំដរ លាន់ឮរំពងរហូតដល់វត្ត ។

- នៅឯវត្តអារាមវិញ គេបានរៀបចំបោសប្រាសយ៉ាងស្អាត តុបតែងលម្អដោយទង់ជ្វាលា ទង់ជាតិ ទង់សាសនា រំយោលផ្កាភ្ញីយ៉ាងល្អល្អះព្រោងព្រាត ។

- បន្ទាប់ពីប្រគេនភត្តាហារ និងពិធីទទួលអង្គកឋិន និងជូនភោជនាហារចំពោះភ្ញៀវមកមានពិធីដង្ហែអង្គកឋិនប្រទក្សិណព្រះវិហារជាទក្ខិណាវ័ត៌(បត់ពីឆ្វេងទៅស្តាំ) ដោយមានក្រុមឆៃយ៉ាំប្រគំឡកលេងរាំយោងមុខយ៉ាងក្រមិចក្រមើម គួរឲ្យសប្បាយរីករាយជ្រះថ្លា បន្ទាប់មក មានលោកអាចារ្យនាំមុខអ្នកដើមទានទូលត្រៃធំ រណ្តាប់សូត្រឆ្វេង ស្តាំ និងកាន់រណ្តាប់បរិក្ខារផ្សេងៗ ។ រួច

ហើយចូលទៅតម្កល់ក្នុងកណ្តាលព្រះវិហារ ចំ-ពោះព្រះភក្ត្រព្រះពុទ្ធបដិមា និងព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ ពេលនោះ មានពិធីនមស្សការព្រះរតនត្រ័យ សមាទានសីល ប្រកាសបច្ច័យសង្កត់ត្រៃវេរអង្គកឋិនចំពោះព្រះសង្ឃ ពិធីក្រាលកឋិន ព្រះសង្ឃសូត្រធម៌អនុមោទនាឲ្យពរសាធុការ ដល់សាមីដើមទាន និងសប្បុរសជនទាំងអស់ ។

ឃ- វិធីវេរអង្គកឋិន

តាមទម្លាប់របស់លោក អាចារ្យដែលជាអ្នកតំណាងម្ចាស់កឋិន តែងវេរអង្គកឋិនចំពោះព្រះសង្ឃតាមវិធីពីរយ៉ាងស្រេចហើយលើការចូលចិត្តរបស់ខ្លួន ៖

- **វិធីវេរបែបទី១** បើគេយកសាច់សំពត់សុទ្ធមកវេរចំពោះព្រះសង្ឃ ដើម្បីក្រាលកឋិននោះ លោកអាចារ្យតែងវេរថា « **នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស** (បីដង) ។ **ឥមំ ទុស្សំ កឋិនំ សង្ឃស្ស ទេម, ទុតិយម្បិ ឥមំ ... ទេម, តតិយម្បិ ឥមំ ... ទេម,** = យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេរនូវសំពត់នេះដើម្បីកឋិនចំពោះព្រះសង្ឃ អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈបីដងផង » ។

- បើគេយកចីវរធ្វើស្រេចមកវេរចំពោះព្រះ-សង្ឃ ដើម្បីក្រាលកឋិននោះ លោកអាចារ្យតែងវេរថា « **នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មា-សម្ពុទ្ធស្ស** (បីចប់) **ឥមំ កឋិនចីវរំ សង្ឃស្ស ទេម,**

ទុតិយម្បិ ឥមំ ... ទេម, តតិយម្បិ ឥមំ ... ទេម, = យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេរនូវកឋិនចីវរនេះចំពោះព្រះសង្ឃ អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈ បីដងផង ។

- ប្រសិនបើមានបរិក្ខារផ្សេងៗ ក្រៅពីសំពត់កឋិន ឬកឋិនចីវរផងដែលហៅថា អានិសង្សលាភនោះ លោកអាចារ្យតែងវេរបន្ថែមទៀតថា « **យេ-នម្ហាកំ កឋិនំ គហិតំ កឋិនានិសំសានិ តស្សេវ ទេម, ទុតិយម្បិ យេនម្ហាកំ ... ទេម, តតិយម្បិ យេនម្ហាកំ ... ទេម** = រីកឋិននៃយើងខ្ញុំទាំងឡាយ គឺលោកម្ចាស់អង្គណាទទួលកាន់យក យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេរនូវបរិក្ខារទាំងឡាយ ជាអានិសង្សលាភនៃកឋិនចំពោះលោកម្ចាស់អង្គនោះឯង ។ អស់

វារៈពីរដងផង ។ អស់វារៈបីដងផង ។

- ***វិធីវេរបែបទី ២ សម័យបច្ចុប្បន្ន*** លោកអាចារ្យគ្រប់វត្តនិយមវេរស្មើរតែទូទៅថា *នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស* (បីចប់) ។ ***មយំ ភន្តេ ឥមំ កឋិនចីវរំ សានិសំសំ សង្ឃស្ស ទេម***[៤] ***បដិគ្គណ្ហាតុ កឋិនំ អត្ថរិតុំ មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ្ច អម្ហាកញ្ច ទីឃរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ, ទុតិយម្បិ មយំ ភន្តេ ... ហិតាយ សុខាយ, តតិយម្បិ មយំ ភន្តេ ... ហិតាយ សុខាយ*** = បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយសូមវេរនូវកឋិនចីវរព្រមទាំងអានិសង្សលាភនេះចំពោះព្រះ-

[៤]បទ **មយំ** ជាពហុវចនៈ ឧត្តមបុរិសៈ ហេតុនោះកិរិយាត្រូវប្រើ "ទេម" ដាក់បញ្ចូលមក ដើម្បីឲ្យមានកិរិយាទទួលបទប្រធាន ហើយពេញប្រយោគ ។

សង្ឃដើម្បីក្រាលកឋិន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃមេត្តាទទួលនូវកឋិនចីវរ ព្រមទាំងអានិសង្សលាភនេះ ដើម្បីក្រាលកឋិន ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់លោកអ្នកមានគុណទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើមផង ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយផង អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅហោង អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈបីដងផង ។

ខ- វិធីក្រាលកឋិន

ចំណែកព្រះសង្ឃ កាលបើបានទទួលកឋិនចីវរនោះដោយពិនិត្យពិច័យ ឃើញថាត្រឹម-

ត្រូវតាមវិន័យសព្វគ្រប់ហើយ ក៏ អប[៥]លោកឲ្យភិក្ខុ ១ រូប ដែលជំនុំសង្ឃយល់ថា គួរក្រាលកឋិនបាន រួចចាត់ភិក្ខុ ២ រូបសូត្រញត្តិ ជាភាសាបាលីប្រគល់ចីវរនោះ ដែលមានលំដាប់លំដោយដូចតទៅ ៖

- ដំបូង ភិក្ខុ ១ រូបដែលហៅថា «សូត្រឆ្វេង» ចាប់ផ្ដើមក្រើនកឋិនដោយពាក្យថា « ភន្តេ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន រីអង្គកឋិនទាននេះ ជារបស់លោក(...) និង (...) សុទ្ធសឹងជាពុទ្ធមាមកជនប្រកបដោយបសាទសទ្ធា និងកុសលចេតនា ជាអសង្ខារិក ជ្រះថ្លាចំពោះគុណព្រះរតនត្រ័យ បាន

(៥) អានថា= អៈ ប៉ៈ លោក មានន័យថា "ប្រកាសពាក្យសុំសេចក្ដីយល់ព្រមអំពីជំនុំសង្ឃឬពីក្រុមជំនុំ ដើម្បីបង្វែរ ឬប្រគល់អ្វីឲ្យដល់អ្នកណាមួយ ។

បំពេញនូវបុញ្ញកិរិយាវត្ថុចេះលៃលកយកធនធានដែលគ្មានខ្លឹមសារ ធ្វើឲ្យជារបស់មានខ្លឹមសារកប់ទុកក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដើម្បីជាទ្រព្យមត៌កសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទៅក្នុងភពខាងមុខទៀត បានស្រុះស្រួល បបួលគ្នាផ្ដួចផ្ដើមបង្កើតជាអង្គកឋិនទាននេះឡើង ដើម្បីយកមកវេរថ្វាយភិក្ខុសង្ឃដែលគង់ចាំវស្សាអស់ត្រៃមាសក្នុងទីវត្ត (...) នេះ ។ ដូច្នេះ សំពត់កឋិននេះហាក់ដូចជាសំពត់ទិព្វកោសេយ្យពស្ត្រ អណ្ដែតត្រសែតព្វដ៏អាកាសវេហាស៍នភាល័យ ហើយធ្លាក់ចុះមកក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ជាសង្ឃទានដ៏ស្មោះឥតចំពោះព្រះករុណាអង្គណាមួយឡើយ ។ ហេតុនេះហើយ បើព្រះ

ករុណា មានត្រៃចីវរទុព្វលភាពដាច់ដាចមិនអាចប្រើប្រាស់បាន ហើយចេះនូវអានិសង្ស ៥ [៦]

មាតិកា៨ បលិពោធ២ អនត្ថតាការៈ ២៤ អត្ថតាការៈ ១៧ អាចញុំាងសង្ឃឲ្យគ្រេកអរដោយកឋិនត្ថារកិច្ចបាន ក៏សូមមានដីកាឆ្លើយមកចុះព្រះសង្ឃនឹងអបលោក សំពត់កឋិននេះ ដល់ព្រះករុណាអង្គនោះ ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចាក្រាលគ្រងតទៅ ។ (ពេលដែលភិក្ខុរូបនេះប្រកាសចប់ ត្រូវឈប់បង្អង់ ២ ឬ ៣ នាទី ដើម្បីរង់ចាំមើលក្រែងមានភិក្ខុរូបណា ដែលមានចីវរដាច់ដាច ឆ្លើយថាខ្លួនចង់ក្រាលកឋិននេះ) ។

(៦) មាននិយាយពិស្តារនៅក្នុងវិន័យបិដកភាគទី ៨

- បើគ្មានភិក្ខុរូបណាមាន ឆ្លើយថាខ្លួនសុំក្រាលកឋិននេះទេ ភិក្ខុ ១ រូប ទៀតដែលហៅថា « សូត្រស្តាំ » ត្រូវប្រកាសក្រើនកឋិនដោយពាក្យថា « ភន្តេ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកតំណាងសង្ឃគ្រប់អង្គ ក្នុងឱកាសនេះ សូមពិតព្រះពុទ្ធដីកាចំពោះព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គសូមទានជ្រាប ។ យើងខ្ញុំទាំងអស់សុទ្ធសឹងតែមានចីវរល្អមគ្រប់គ្រាន់ប្រើប្រាស់ហើយ ប៉ុន្តែតាមយោបល់របស់ខ្ញុំព្រះករុណាយល់ឃើញថា មានតែព្រះតេជគុណ (...) អង្គនេះ ទើបសមគួរនឹងក្រាលគ្រងនូវសំពត់កឋិននេះ ព្រោះលោកជាអ្នកចេះនូវអានិសង្ស ៥ ចាំនូវមាតិកា ៨ បលិពោធ ២

អនត្ថតាការៈ ២៤ អត្ថតាការៈ ១៧ ហើយធ្មៀវ-ឆ្លាសក្នុងកឋិនត្ថារកិច្ច អាចញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបាន ។ ហេតុនេះ បើព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គយល់-ឃើញថា សមគួរដូចជាបកាសនវាចា ដែលខ្ញុំព្រះករុណា បានថ្លែងមកនេះ ក៏សូមបញ្ចេញនូវសទ្ទសញ្ញាថា សាធុ ឲ្យព្រមៗគ្រប់អង្គទៅហោង ។ (ពេលនោះជំនុំសង្ឃក៏ទទួលព្រមៗគ្នាថា «សាធុ»។

- បន្ទាប់មក លោកអ្នកសូត្រទាំងពីររូបអង្គុយប្រហោងទឹមគ្នាលើកដៃប្រណម្យ ឆ្ពោះទៅរកភិក្ខុដែលត្រូវក្រាលគ្រង ដោយសូត្របាលីញត្តិទុតិយកម្មវាចា ថា « [៧]***សុណាតុ មេ ភន្តេ***

(៧)វិន័យបិដកភាគទី ៨ ទំព័រ ៤

សង្ឃោ ឥទំ សង្ឃស្ស កឋិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សំ (ឥត្ថន្នាមស្ស)[៨] ***ភិក្ខុនោ ទទេយ្យ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ សង្ឃស្ស កឋិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សំ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ភិក្ខុនោ ទេតិ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស កឋិនទុស្សស្ស (ឥត្ថន្នាមស្ស) ភិក្ខុនោ ទានំ កឋិនំ អត្ថរិតុំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន កឋិនទុស្សំ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ភិក្ខុនោ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ ខមតិ***

[៨] គ្រប់បទថា (ឥត្ថន្នាមស្ស) ត្រូវដាក់ឈ្មោះភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិន

សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ឯវមេតំ ធារយាមិ = បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសំពត់កឋិននេះកើតឡើងដល់ សង្ឃហើយ ។ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃ ហើយគួរសង្ឃឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុ (ឈ្មោះនេះ) ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសំពត់កឋិននេះកើតឡើងដល់សង្ឃហើយ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុ (ឈ្មោះនេះ) ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន ។ ការឲ្យសំពត់កឋិន នេះដល់ភិក្ខុ (ឈ្មោះនេះ) ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន បើគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកមានអាយុអង្គ

នោះស្ងៀម បើមិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណាទេត្រូវលោកមានអាយុអង្គនោះ និយាយឡើង ។ សំពត់កឋិននេះ សង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិនហើយ ។ ការឲ្យសំពត់កឋិននេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនេះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវការនេះដោយអាការៈនៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

- ភិក្ខុអ្នកក្រាល ត្រូវសូត្របាលីដកសង្ឃាដីចីពរ ស្បង់ចាស់ចេញថា « **ឥមំ សង្ឃាដឹ បច្ចុទ្ធរាមិ** = អាត្មាអញដកនូវសង្ឃាដីនេះ ។ **ឥមំ ឧត្តរាសង្គំ បច្ចុទ្ធរាមិ** = អាត្មាអញដកនូវចីពរនេះ ។ **ឥមំ អន្តរវាសកំ បច្ចុទ្ធរាមិ** = អាត្មាអញ ដកនូវស្បង់

នេះ ។

- ភិក្ខុអ្នកក្រាល ត្រូវយកខ្មៅដៃធ្វើកប្បពិន្ទុ ត្រង់មុមចីវរ ដែលបម្រុងក្រាល (គឺធ្វើជាចំណុចមួយមូលដូចជាពងកូនឃ្មី) ដោយបាលីថា « **ឥមំ ពិន្ទុកប្បំ ករោមិ** = អាត្មាអញធ្វើនូវពិន្ទុកប្បនេះ »។

- ភិក្ខុអ្នកក្រាលត្រូវអធិដ្ឋានចីវរថ្មីថា « **ឥមំ អន្តរវាសកំ អធិដ្ឋាមិ ។ ទុតិយម្បិ ... តតិយម្បិ ...** = អាត្មាអញអធិដ្ឋាននូវស្បង់នេះ អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។ **ឥមំ ឧត្តរាសង្គំ អធិដ្ឋាមិ, ទុតិយម្បិ ... តតិយម្បិ ...** អាត្មាអញអធិដ្ឋាននូវចីវរនេះ អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។ **ឥមំ សង្ឃាដឹ អធិដ្ឋាមិ ទុតិយម្បិ ... តតិយម្បិ ...** =

អាត្មាអញអធិដ្ឋាននូវសង្ឃាដីនេះ អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

- ភិក្ខុអ្នកក្រាល ត្រូវដោះសង្ឃាដីចាស់ ចីពរចាស់ ស្បង់ចាស់ចេញ ហើយទ្រង់[៩] ស្បង់ថ្មី ចីពរថ្មី សង្ឃាដីថ្មី រួចគង់បត់ព្រះបាទលើកព្រះហស្តសំពះជំនុំសង្ឃៗ សំពះតបវិញ ហើយប្រកាសប្រាប់ជំនុំសង្ឃថា « **ឥមាយ សង្ឃាដិយា កឋិនំ អត្ថរាមិ** = ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយសង្ឃាដីនេះ (បើចង់យកសង្ឃាដីជាសំពត់កឋិន) ។ **ឥមិនា ឧត្តរាសង្គេន កឋិនំ អត្ថរាមិ** = ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយចីពរនេះ (បើចង់យកចីពរជាសំពត់កឋិន) ។

(៩) ស្លៀកពាក់

ឥមិនា អន្តរវាសកេន កឋិនំ អត្ថរាមិ = ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយស្បង់នេះ (បើចង់យកស្បង់ជាសំពត់កឋិន) ។

- ភិក្ខុអ្នកក្រាល ត្រូវអង្គុយប្រហោង ប្រណម្យអញ្ជលីឆ្ពោះទៅរកសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល (ដែលបានគង់ចាំវស្សាជាមួយគ្នា) ហើយពោលថា « **អត្ថតំ អាវុសោ**[១០] **សង្ឃស្ស កឋិនំ ធម្មិកោ កឋិនត្ថារោ អនុមោទថ (អនុមោទាហិ)** ម្នាលអាវុសោ កឋិនរបស់សង្ឃ ខ្ញុំក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ សូមលោកទាំងឡាយអនុមោទនាចុះ ។

[១០] បើមានអ្នកអនុមោទនាចាស់វស្សាជាង ភិក្ខុអ្នកក្រាលត្រូវពោថា « ភន្តេ » វិញ ។

- ភិក្ខុអ្នកអនុមោទនា ត្រូវអង្គុយប្រហោងប្រណម្យអញ្ជលីពោលថា « **អត្ថតំ ភន្តេ សង្ឃស្ស កឋិនំ ធម្មិកោ កឋិនត្ថារោ អនុមោទាម** បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កឋិនរបស់សង្ឃ លោកក្រាលរួចហើយ ការក្រាលកឋិន(នេះ) ប្រកបដោយធម៌ យើងសូមអនុមោទនា » ។

លុះចប់ពិធីក្រាលនេះហើយ ព្រះសង្ឃក៏សូត្រធម៌ប្រសិទ្ធពរជូនសាមីដើមទាន និងសប្បុរសជនទាំងអស់ ។ លោកអាចារ្យ ក៏នាំសូត្រធម៌ **យំ កិញ្ចិ** ... ឧទ្ទិសកុសលជូនចំពោះបុព្វការីជនដែលបានធ្វើមរណកាលទៅហើយ ជាកិច្ចបញ្ចប់ពិធីបុណ្យកឋិនទានរបស់ខ្លួន ក្នុងបរិយាកាស

សប្បាយរីករាយ និងមនោសញ្ចេតនាជ្រះថ្លាឥត ឧបមា ។

ច. ចីវរនិងរទ្វាស់ខ្នាត

សំពត់សម្រាប់បព្វជិតស្លៀកដណ្ដប់ ហៅថា **ចីវរប្បច្ច័យ** ។ សង្ឃាដី ចីពរ ស្បង់ សំពត់ចីវរទាំង ៣នេះមានពុទ្ធានុញ្ញាតក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គ ត្រង់ចីវរ-ក្ខន្ធកៈ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចីវរប្រកបដោយខណ្ឌ មានបញ្ចខណ្ឌជាដើម គឺឲ្យប្រកបដោយឈ្មោះ ៤ យ៉ាង, អឌ្ឍ ៩ យ៉ាង, ត្រូវកាត់ឲ្យដាច់ចេញ រួចសឹម ដេរភ្ជាប់គ្នា, ធ្វើឲ្យត្រូវខ្នាត គឺកុំឲ្យធំពេក តូចពេក ។

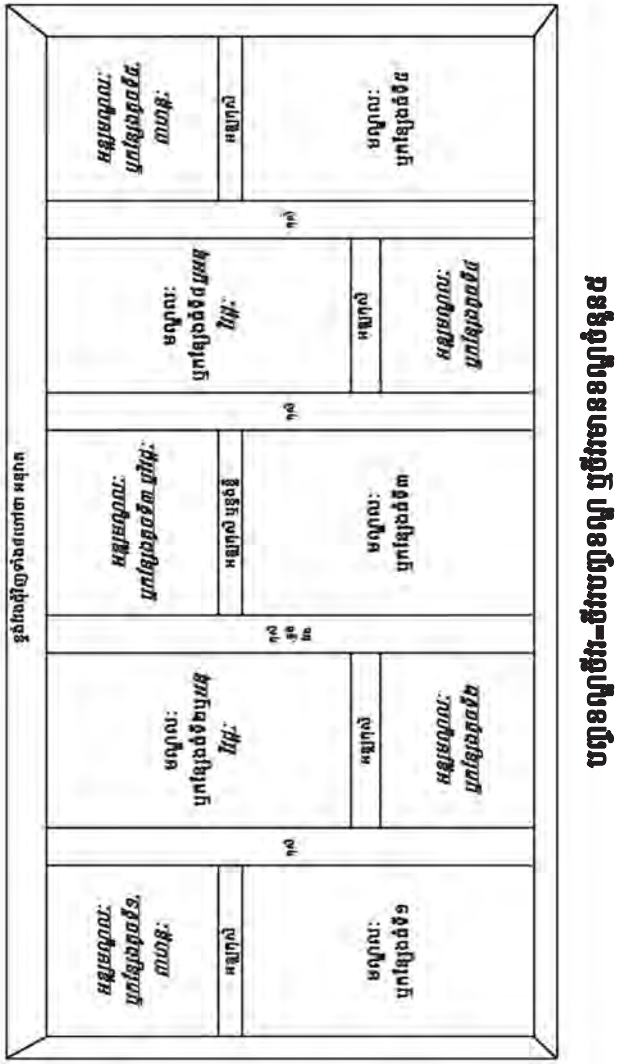

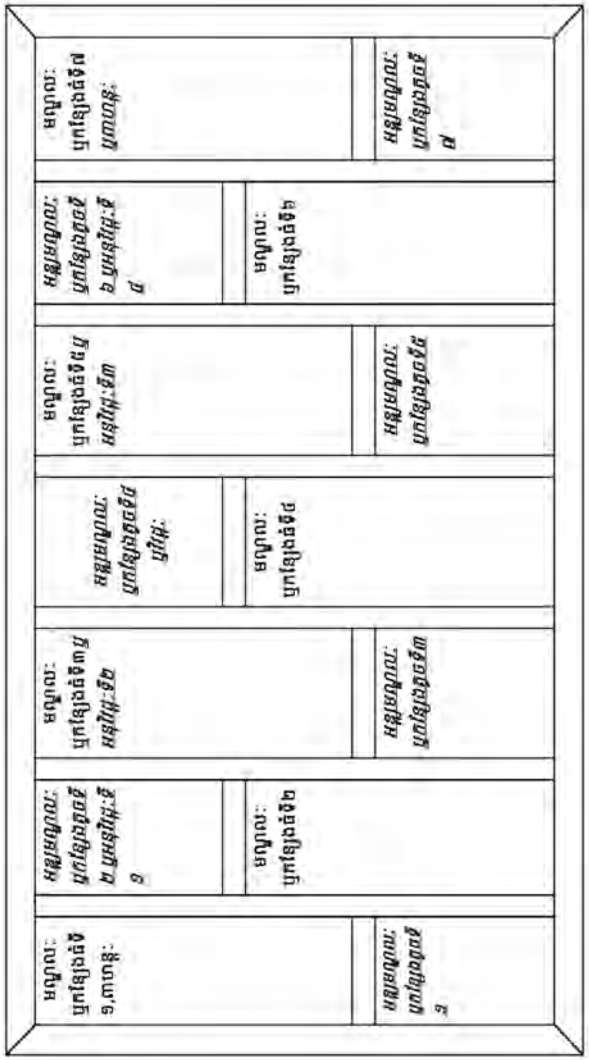

សត្តខណ្ឌចីវរ–ចីវរសត្តខណ្ឌ ឬចីវរមានខណ្ឌចំនួន៧

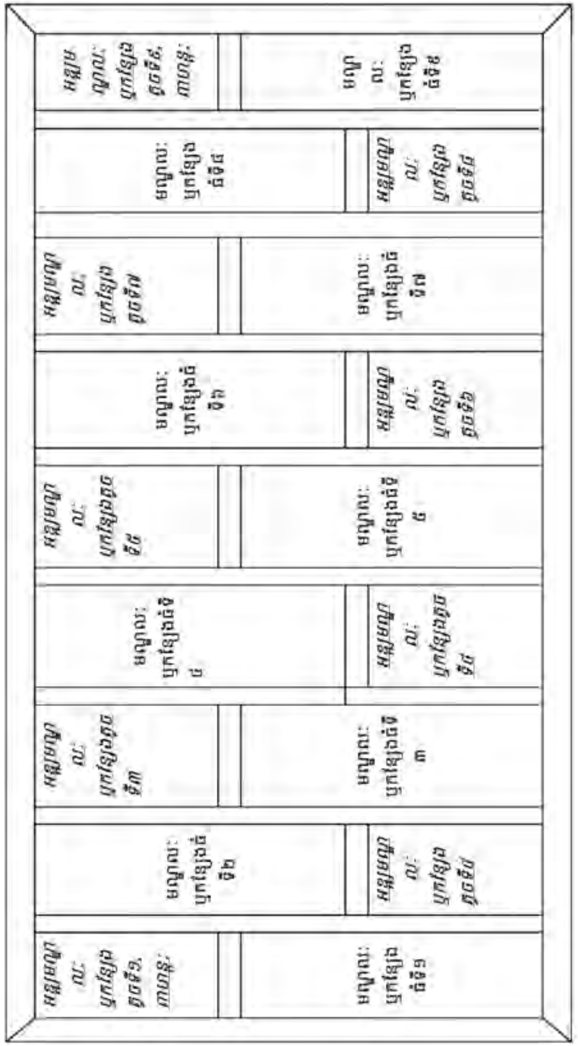

នវខណ្ឌចីវរ–ចីវរនវខណ្ឌ ឬចីវរមានខណ្ឌចំនួន៩

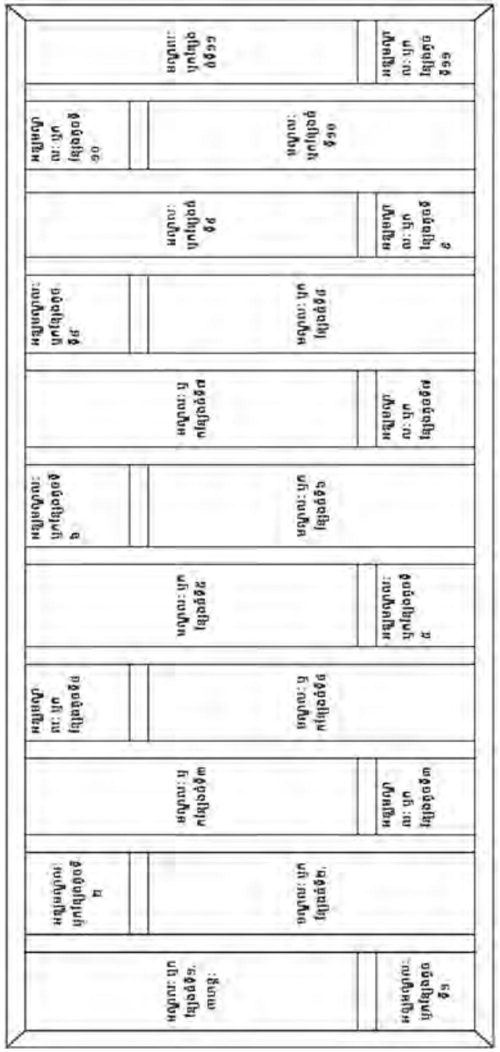

ឯកាទសខណ្ឌចីវរ=ចីវរឯកាទសខណ្ឌ ឬចីវរមានខណ្ឌចំនួន១១

- ***ឈ្មោះចីវរ ៤ យ៉ាងគឺ***

*បញ្ចខណ្ឌ ១ សត្តខណ្ឌ ១ នវខណ្ឌ ១ ឯកាទសខណ្ឌ ១ ។ សង្ឃាដី ចីពរ ស្បង់ ដែលធ្វើដោយសំពត់ ៥ ផ្ទាំង, ក្នុងផ្ទាំងមួយៗ មានកន្ទ្បេងពីរៗ គឺកន្ទ្បេងធំ១ តូច១ ត្រូវជា ១០ កន្ទ្បេង ហៅថា **ចីវរបញ្ចខណ្ឌ** ។ ដែលធ្វើដោយសំពត់ ៧ ផ្ទាំង មានកន្ទ្បេង ១៤ ហៅថា **ចីវរសត្តខណ្ឌ** ។ ដែលធ្វើដោយសំពត់ ៩ ផ្ទាំង មានកន្ទ្បេង ១៨ ហៅថា **ចីវរនវខណ្ឌ** ។ ដែលធ្វើដោយសំពត់ ១១ ផ្ទាំង មានកន្ទ្បេង២១ ហៅថា **ចីវរឯកាទសខណ្ឌ** ។ ដេរ*

ដេរចីវរក្នុងផ្ទាំងមួយៗ[១១] ឲ្យមានកន្សែងពីរៗ ដូច្នេះ ទើបត្រូវតាមបែបក្នុងវិន័យ ។

- **អង្គចីវរ ៩ យ៉ាងគឺ**

១- **កុសិ** អនុវាតជុំវិញ និង ខ្នង់វែងៗ

២- **អឌ្ឍកុសិ** ខ្នង់ខ្លីៗ ត្រង់ចន្លោះៗ

៣- **មណ្ឌល:** កន្សែងធំវែងៗ ក្នុងខណ្ឌមួយៗ

៤- **អឌ្ឍមណ្ឌល:** កន្សែងតូចខ្លីៗ ក្នុងខណ្ឌមួយៗ

៥- **វិវដ្ដ:** ខណ្ឌកណ្ដាល

(១១) ក្នុងផ្ទាំងមួយៗ ត្រូវបែងសម្រុងជា ៣ ភាគ យកពីរភាគ ធ្វើជាមណ្ឌល: (កន្សែងធំ) គឺ បែងប្រវែងឲ្យវែងជាង អឌ្ឍមណ្ឌល: (ពីរភាគជាមួយភាគ) បែងយកមួយភាគធ្វើជាអឌ្ឍមណ្ឌល: (កន្លះភាគពីកន្សែងធំ) ។

៦- **អនុវិវដ្ដ:** ខណ្ឌទាំងពីរខាងអមបន្ទាប់ខណ្ឌកណ្ដាល[១២]

៧- **គីវេយ្យក:** សំពត់ដែលប៉ះឲ្យមាំត្រង់កន្ទៀងរុំបិទបាំងក ឬកន្សែងដែលឃ្លុំនៅត្រង់ក

៨- **ជង្ឃេយ្យក:** សំពត់ដែលប៉ះឲ្យមាំត្រង់កន្ទៀងស្មង ឬកន្សែងដែលឃ្លុំនៅត្រង់ស្មង

៩- **ពាហន្ត:** ខណ្ឌបំផុតទាំងពីរខាងត្រង់កន្ទៀងដែលឃ្លុំនៅលើដើមដៃខាងឆ្វេង ។

ចីវរដែលជាត្រូវកាត់ឲ្យដាច់ ជាកំណាត់ៗ ហើយដេរភ្ជាប់គ្នា ទើបសមគួរដល់ភេទសមណ:

(១២) បើចីវរសត្តខណ្ឌ មានអនុវិវដ្ដ: ៤ គឺម្ខាងមានពីរ ចីវរនវខណ្ឌ មានអនុវិវដ្ដ: ៦ គឺម្ខាងមានបី ចីវរឯកាទសខណ្ឌ មានអនុវិវដ្ដ: ៨ គឺម្ខាងមានបួន ។

នោះ មានពុទ្ធានុញ្ញាតថា **អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឆិន្នកំ សង្ឃាដឹ ឆិន្នកំ ឧត្តរាសង្គំ ឆិន្នកំ អន្តរវាសកំ** (ប្រែថា) “ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យអ្នកទាំងឡាយប្រើ) សង្ឃាដីដែលកាត់ដាច់ ចីពរដែលកាត់ដាច់ ស្បង់ដែលកាត់ដាច់” ។ ប៉ុន្តែ មានពុទ្ធានុញ្ញាតបន្ទូរមកទៀតថា បើសំពត់នោះខ្វះលៃកាត់ឲ្យដាច់ទាំង៣ ធ្វើមិនគ្រាន់ទេ នឹងកាត់ពីរមិនកាត់មួយក៏បាន បើកាត់ត្រឹមពីរហើយនៅតែខ្វះធ្វើមិនគ្រាន់ទៀត នឹងកាត់តែមួយមិនកាត់ពីរក៏បាន (មានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិមិនឲ្យខានកាត់ទាំង៣) បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរមិនកាត់ទាំង ៣ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ឯថ្នេរដែលដេរភ្ជាប់គ្នាគ្រប់ខណ្ឌ គ្រប់កន្សែងជាខ្នង់នោះ ត្រូវដេរជាថ្នេរតូចៗកុំឲ្យពាក់ប្រក់តម្រួតលើគ្នាជាពីរជាន់ គឺត្រង់ផ្នែកក្នុងខ្នង់តូចៗនោះត្រូវធ្វើតែមួយជាន់ស្មើគ្នាទាំងអស់ លើកតែអនុវាតជុំវិញចេញ ដ្បិតមានពុទ្ធានុញ្ញាតថា **ឯកច្ចិយំ ឧត្តរាសង្គំ ឯកច្ចិយំ អន្តរវាសកំ** “ចីពរដេរមួយជាន់ ស្បង់ដេរមួយជាន់” ដូចគ្នា ចំណែកខណ្ឌនិងកន្សែងរបស់ស្បង់ក៏ដូចគ្នានឹងចីពរដែរ ។ ក្នុងយោជនាដីកាវិន័យ មានសេចក្ដីពន្យល់អំពីការដេរថ្នេរចីពរ និងស្បង់នោះដោយសេចក្ដីជាក់ច្បាស់ថា **អាទិសទ្ទេន ទ្វិន្នំ ខណ្ឌានំ អន្តរា មាតិកាសណ្ឋានេន ឋបិតបដញ្ច ទីឃបដញ្ច ទដ្ឋព្វំ** ។

(ប្រែថា) តាម**អាទិសព្ទ** គឺសព្ទដែលប្រែថា″ជាដើម″ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា សំពត់ដែលគេដេរ ដោយសណ្ឋាន ដូចជាសណ្ឋានរបស់ប្រឡាយទឹក ត្រង់ចន្លោះនៃខណ្ឌទាំងពីរ គឺខ្នង់វែងៗ(ទាំងប៉ុន្មាន)ក្តី សំពត់អនុវាតវែងៗ(ទាំងប៉ុន្មាន) ក្តី (ហៅថាកុសិ) ។ សង្ឃាដីត្រូវធ្វើពីរជាន់ ចីពរមួយជាន់ ស្បង់មួយជាន់ បើសង្ឃាដីបួនជាន់ ចីពរត្រូវធ្វើពីរជាន់ ស្បង់ពីរជាន់ ដោយពុទ្ធានុញ្ញាតថា **អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អហតានំ ទុស្សានំ អហតកប្បានំ ទ្វិគុណំ សង្ឃាដឹ ឯកច្ចិយំ ឧត្តរាសង្គំ ឯកច្ចិយំ អន្តរវាសកំ ឧតុទ្ធតានំ ទុស្សានំ ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដឹ ទ្វិគុណំ ឧត្តរាសង្គំ ទ្វិគុណំ អន្តរវាសកំ បំសុកូលេ យាវទត្ថំ**

បាបណិកេ ឧស្សាហោ ករណីយោ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អគ្គឡំ តុន្នំ ឱវដ្ដិកំ កណ្ឌុសកំ ទឡ្ហីកម្មំ ។ (ប្រែថា) ″ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសំពត់នៅថ្មី ឬសំពត់ដែលគេទើបនឹងគក់ម្តង តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយ ធ្វើសង្ឃាដីពីរជាន់ ចីពរមួយជាន់ ស្បង់មួយជាន់ បើសំពត់នោះចាស់ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើសង្ឃាដីបួនជាន់ ចីពរពីរជាន់ ស្បង់ពីរជាន់ អ្នកទាំងឡាយគួរស្វែងរកសំពត់បង្សុកូល សំពត់ដែលធ្លាក់ចុះចាកពានផ្សារ តាមត្រូវការចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកទាំងឡាយប៉ះជួស ដាក់ក្រវិលក្តុំ និងដាក់អន្ទាក់ក្តុំ ធ្វើឲ្យមាំមួន″ ។ ខ្នាតចីវរ ដែលថា

ធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណកុំឲ្យធំពេក តូចពេកនោះ គឺធ្វើកុំឲ្យធំប៉ុនចីវរព្រះសុគត ។ ខ្នាតចីពរ សង្ឃាដី ព្រះសុគត បណ្តោយ ៩ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត បើគិតជាហត្ថជាងឈើ បណ្តោយ ១៣ ហត្ថ ១ ចំអាម ទទឹង ៩ ហត្ថ ។ សេចក្តីនេះពោលតាមពាក្យ ព្រះអដ្ឋកថាចារ្យ ដែលសម្តែងទុកក្នុងគម្ពីរ ទុតិយសមន្តប្បាសាទិ-កាអដ្ឋកថា ថា **តស្ស បមាណំ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទេន សុគតចីវរតោ ឩនកំ វដ្តតិ ។ លាមកបរិច្ឆេទេន ច សង្ឃាដិយា ច ឧត្តរាសង្គស្ស ច ទីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកំ តិរិយតោ មុដ្ឋិតិកំ បមាណំ វដ្តតិ ។ អន្តរវាសកោ ទីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកោ តិរិយំ ទ្វីហត្ថោបិ វដ្តតិ ។**

វុត្តប្បមាណតោ បន អតិរេកញ្ច ឩនកញ្ច បរិក្ខារចោឡន្តិ អធិដ្ឋាតព្វំ ។ សេចក្តីថា ចីវរត្រូវធ្វើឲ្យតូចជាងចីវរព្រះសុគតទើបប្រើប្រាស់បាន ។ ខ្នាតចីពរសង្ឃាដីយ៉ាងតូចបំផុត ត្រូវធ្វើបណ្តោយ ៤ ហត្ថ ១ គក់ ទទឹង ២ ហត្ថ ១ គក់ ខ្នាតស្បង់បណ្តោយ ៤ ហត្ថ ១ គក់ ទទឹង ២ ហត្ថ ។ បើត្រៃចីវរដែលមានខ្នាតធំ ឬតូចជាងខ្នាតដែលនិយាយមកនេះ អធិដ្ឋានមិនឡើងជា ចីពរ ស្បង់ សង្ឃាដីឡើយ ត្រូវអធិដ្ឋានចេញឈ្មោះជាបរិក្ខារចោឡៈ ទើបប្រើប្រាស់បាន ។

អំពីទំហំអនុវាតនិងខ្នង់ចីវរទាំងនេះ មិនឃើញមានបញ្ញត្តិឲ្យធ្វើទំហំប៉ុន្មានៗ ជាដាច់ខាត

ទេ ប៉ុន្តែមានសេចក្តីក្នុងអដ្ឋកថាចីវរក្ខន្ធកៈប្រាប់អំពីវិធីចែកសំពត់ថា បើសំពត់តិច ភិក្ខុចែកគ្នាមិនគ្រាន់ ត្រូវឲ្យកាត់ប្រៀកជាចម្រៀកៗយ៉ាងតូចបំផុតខាងទទឹង ៤ ធ្នាប់ ខាងបណ្តោយលៃឲ្យល្មមធ្វើអនុវាតបាន ។ សេចក្តីនេះ សឲ្យឃើញថាអនុវាតចីវរ យ៉ាងតូចបំផុតទំហំត្រឹម ៤ ធ្នាប់ក៏ប្រើបាន ។ ឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដី បើធ្វើអនុវាតទំហំ ១៥ សង់ទីម៉ែត្រ ខ្ពង់ទំហំ ៥ សង់ទីម៉ែត្រ ស្បង់ធ្វើអនុវាតទំហំ ៨ ឬ ៩ សង់ទីម៉ែត្រ ខ្ពង់ទំហំ ៤ ឬ ៥ សង់ទីម៉ែត្រកន្ទះ នេះល្មមមិនធំពេក មិនតូចពេកៗ ដំណើរនេះ អ្នកស្ទាត់ក្នុងការលៃលកគួរលៃកាត់ឲ្យល្មមសមរម្យចុះ ៕

ឆ. អានិសង្សចីវរទាន

រឿងស្ត្រីអ្នកក្រីក្រ

ក្នុងអតីតកាល ក្នុងទីក្រុងពារាណសី ស្ត្រីអ្នកក្រីក្រម្នាក់ ឃើញស្ត្រីទាំងឡាយ ដែលបរិបូណ៌ដោយបុណ្យ ស្លៀកសំពត់ដែលជ្រលក់ដោយផ្កាដកគាំ កំពុងលេងក្នុងថ្ងៃមហោស្រព ជាអ្នកប្រាថ្នានឹងស្លៀកសំពត់ដូច្នេះ ហើយលេង(នឹងគេ) បានប្រាប់ដល់មាតាបិតា កាលបើមាតាបិតា ពោលថា "នែកូនស្រី ពួកយើងជាអ្នកក្រីក្រ សំពត់បែបនេះនឹងមានដល់ពួកយើង អំពីណាមក ?" ដូច្នេះ ទើបពោលថា "បើដូច្នោះ នាងខ្ញុំនឹងធ្វើនូវការស៊ីឈ្នួលក្នុងត្រកូលអ្នកស្តុកស្តម្ភមួយ អ្នកទាំងនោះដឹងនូវ-

គុណរបស់ពួកយើងហើយក៏នឹងឲ្យ” ដូច្នេះ ហើយបានចូលទៅរកត្រកូលមួយ ពោលថា “នាងខ្ញុំនឹងធ្វើនូវការស៊ីឈ្នួល ព្រោះសំពត់ក្រហម ដែលជ្រលក់ដោយផ្កាដកគាំ” ។ ជនក្នុងត្រកូលទាំង-នោះ ពោលថា “កាលបើនាងធ្វើការងារ រហូត ៣ ឆ្នាំហើយ ពួកយើងនឹងឲ្យដល់នាង” ។ ស្ត្រីអ្នកក្រីក្រនោះ ទទួលព្រមថា “ល្អហើយ” ហើយបានធ្វើការងារ ។ កាលបើ ៣ ឆ្នាំ មិនទាន់គ្រប់បរិបូណ៌ហើយទុំះឯង ពួកជនទាំងនោះដឹងនូវគុណរបស់នាង ហើយក៏បានឲ្យហើយនូវសំពត់សូម្បីឯទៀតព្រមទាំងសំពត់ក្រហម ដែលជ្រលក់ដោយផ្កា-កុសុម្ភៈ ដែលមានសាច់ក្រាស់ដល់ស្ត្រីនោះ ។ ស្ត្រី

អ្នកក្រីក្រនោះ បានទៅហើយដាក់នូវសំពត់ពណ៌ក្រហមនៅក្បែរមាត់ស្ទឹង ហើយចុះងូតទឹក ។ ក្នុងខណៈនោះ សាវ័ករបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះ-នាមកស្សបៈ មួយអង្គមានចីវរត្រូវចោរលួចយកទៅ ស្បៀកនិងគ្រងនូវមែកឈើដែលកាច់មកហើយ បានមកដល់ប្រទេសនោះ ។ នាងគិតថា “ភិក្ខុរូបនេះ នឹងមានចីវរត្រូវចោរលួចយកហើយសំពត់សម្រាប់ស្បៀករបស់អាត្មាអញ ជារបស់ដែលរកបានដោយកម្រ ព្រោះអាត្មាអញមិនបានឲ្យហើយក្នុងកាលមុន” ដូច្នេះហើយ ក៏បានហែកសំពត់នោះ ត្រង់ពាក់កណ្ដាល បានប្រគេនសំពត់មួយកំណាត់ ដល់ព្រះថេរៈនោះ ។ ព្រះថេរៈ ឈរ

នៅក្នុងទីបិទបាំង ចោលមែកឈើដែលកាចហើយ ក៏ស្លៀកកំណាត់សំពត់នោះ មួយចម្រៀក គ្រងមួយចម្រៀក និមន្តចេញទៅហើយ ។ គ្រានោះ សរីរៈទាំងអស់របស់ព្រះថេរៈ បានមានរស្មីភ្លឺតែមួយ ដូចជាព្រះអាទិត្យដែលខ្ចី ព្រោះអានុភាពនៃសំពត់ ។ នាងបានឃើញព្រះថេរៈនោះហើយ ក៏គិតថា "ជាដំបូង ព្រះគុណម្ចាស់របស់អាត្មាអញមិនស្រស់ទេ (តែ) ឥឡូវនេះ រមែងរុងរឿង ដូចជាព្រះអាទិត្យដែលខ្ចីៗ អាត្មាអញនឹងប្រគេននូវសំពត់នេះ ដល់ព្រះគុណម្ចាស់នុ៎ះឯង" ដូច្នេះហើយ ក៏បានប្រគេននូវចំណែកទី ២ ហើយបានធ្វើសេចក្តីប្រាថ្នាថា "បពិត្រព្រះគុណម្ចាស់ នាងខ្ញុំ

កាលត្រាច់រង្គាត់ទៅក្នុងភព គប្បីជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវរូបដ៏ស្រស់ បុរសឯណាមួយ បានឃើញនាងខ្ញុំហើយ មិនអាចដើម្បីនឹងស្ថិតនៅដោយភាពរបស់ខ្លួនបានឡើយ ស្រ្តីឯទៀតៗ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានរូបល្អស្អាតជាងនាងខ្ញុំ កុំបីមានឡើយ" ។ ឯព្រះ-ថេរៈបានធ្វើអនុមោទនាហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ។ នាងកាលអន្ទោលទៅកាន់ទេវលោក ច្យុតអំពីទេវ-លោកនោះហើយ បានមកកើតជាធីតា របស់សេដ្ឋីអ្នកមានភោគសម្បត្តិ ៨០ កោដិ ឈ្មោះថាតិរិដិវច្ឆៈក្នុងអរិដ្ឋបុរី ក្នុងសិរិរដ្ឋ ។ នាងធីតានោះជាអ្នកទ្រទ្រង់រូបដ៏ស្រស់ ដល់នូវភាពជាអ្នកល្អប្រសើរលើសដោយសេចក្តីសោភា ញ៉ាំងបុរសអ្នកដែល

ឃើញខ្លួននាង ឲ្យវង្វេងវង្វាន់និងមិនឲ្យបុរសនោះតាំងសតិស្មារតីបានឡើយ ។ ព្រោះហេតុនោះ ជនទាំងឡាយទើបបានតាំងឈ្មោះឲ្យនាងថា "នាងឧម្មាទន្តី" ។ ក្នុងពេលដែលនាងមានអាយុ ១៦ ឆ្នាំ នាងមានពណ៌សម្បុរល្អកន្លង ពណ៌សម្បុរនៃមនុស្ស ប្រៀបដូចជានាងទេពអប្សរ ។ ពួកបុថុជ្ជនណាៗ ឃើញនូវនាងឧម្មាទន្តីនោះ ពួកបុថុជ្ជននោះៗ មិនអាចដើម្បីនឹងស្ថិតនៅ ដោយភាវៈនៃខ្លួនបានជាអ្នកស្រវឹងហើយ ដោយសេចក្តីស្រវឹងព្រោះកិលេស ដូចជាស្រវឹងព្រោះគ្រឿងស្រវឹង មិនអាចដើម្បីផ្ទង់សតិ ឲ្យស្ថិតនៅបានឡើយ ។ លោកសេដ្ឋីតិរិដិវច្ឆៈ បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទ

សិវិរាជហើយ ក្រាបទូលថា "បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ឥត្ថីរត្ន កើតឡើងហើយក្នុងផ្ទះនៃទូលព្រះបង្គំ ជាអ្នកសមគួរដល់ព្រះអង្គតែប៉ុណ្ណោះ សូមព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជូនអ្នកទាយនូវលក្ខណៈទៅ ហើយទ្រង់ឲ្យត្រួតពិនិត្យមើលនូវស្ត្រីរត្ននោះ" ។ ព្រះរាជាទ្រង់បានបញ្ជូនពួកព្រាហ្មណ៍ទៅ ។ ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះទៅហើយ ត្រូវសេដ្ឋីធ្វើសក្ការៈនិងសេចក្តីរាក់ទាក់ហើយបរិភោគ ។ ក្នុងខណៈនោះ នាងឧម្មាទន្តី ទៅកាន់សំណាក់របស់ព្រាហ្មណ៍ទាំង-នោះ ។ ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ បានឃើញនាងហើយ ក៏មិនអាចដើម្បីនឹងតាំងសតិស្មារតីនៅបាន ជាអ្នកវង្វេងដោយសេចក្តីវង្វេងព្រោះកិលេស មិនដឹងនូវ

ការបរិភោគដែលខុសប្រក្រតីរបស់ខ្លួន ពួកខ្លះយកពំនូតបាយ ដាក់លើក្បាល ដោយគិតថា "នឹងបរិភោគ" ដូច្នេះ ពួកខ្លះធាក់ជញ្ជាំង ពួកខ្លះញាត់ពំនូតបាយ ក្នុងចន្លោះរន្ធត្រចៀកពួកព្រាហ្មណ៍ទាំង-អស់ បានជាអ្នកច្ឆួតវង្វេងហើយ ។ នាងឧម្មាទន្តីបានឃើញពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះហើយ ក៏បានឲ្យគេបណ្តេញចេញទៅ ដោយពាក្យថា "បានឮថា ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ នឹងពិចារណានូវលក្ខណៈរបស់ខ្ញុំ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ចាប់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ ត្រង់កហើយហើយបណ្តេញចេញទៅ"។ ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ជាអ្នកខ្មាសអៀនហើយក្រោធខឹងចំពោះនាងក្រាបទូលថា "បពិត្រព្រះ-

សម្មតិទេព ស្ត្រីនោះ ជាអ្នកកាឡកណ្ណីមិនសមគួរដល់ព្រះអង្គឡើយ" ។ ចំណែកព្រះរាជា មិនបានត្រាស់បញ្ជា ឲ្យនាំយកនាងឧម្មាទន្តីនោះមកទេ ព្រោះទ្រង់សម្គាល់ថា "បានឮថា នាងជាស្ត្រីកាឡកណ្ណី" ។ ឯនាងឧម្មាទន្តីនោះ ស្តាប់រឿងនោះហើយបានចងអាឃាត ចំពោះព្រះរាជាអង្គនោះថា "រឿងនោះលើកទុកសិនចុះ បើអាត្មាអញចូលគាល់ព្រះរាជអង្គនោះ ក៏គង់តែដឹង" ។ គ្រានោះសេដ្ឋីបានលើកនាងឲ្យដល់សេនាបតី ឈ្មោះអភិបារកៈ ជាសម្លាញ់របស់ព្រះរាជា ។ នាងបានជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត របស់សេនាបតីនោះ ។ ក្រោយមក ថ្ងៃមួយ សេនាបតីកាលទៅកាន់ទីរក្សា

របស់ខ្លួន បានពោលថា "នែនាងដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃមហោស្រព ពេញបូណ៌មី ខែកត្តិក ព្រះរាជានឹងទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណព្រះនគរ ទ្រង់ស្ដេចយាងមកកាន់ទ្វារផ្ទះនេះ ជាបឋម ចូរនាងកុំបង្ហាញខ្លួនដល់ព្រះរាជាអង្គនោះឡើយ ព្រោះព្រះរាជាអង្គនោះ ឃើញប្អូនហើយក៏នឹងមិនអាចដើម្បីទ្រង់តាំង ព្រះសតិស្មារតីឲ្យស្ថិតនៅបាន" ដូច្នេះហើយ ទើបគេចចេញទៅ ។ ចំណែកព្រះរាជា កាលបើព្រះអាទិត្យអស្តង្គតទៅហើយ កាលបើព្រះច័ន្ទពេញវង់ រះឡើងហើយ ទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណព្រះ-នគរដោយយសបារមីដ៏ធំ ទ្រង់ស្ដេចយាងទៅកាន់មាត់ទ្វារផ្ទះ របស់សេនាបតីជាបឋមភ្លាម ទ្រង់បាន

ទតព្រះនេត្រឃើញនាងឧម្មាទន្តី ឈរនៅក្បែរបង្អួច ទ្រង់ជាអ្នកឆ្កួតវង្វេង ដោយសេចក្ដីឆ្កួតវង្វេង ព្រោះកិលេសមិនអាចដើម្បីនឹងទ្រង់តាំងព្រះសតិឲ្យស្ថិតនៅបាន មិនទ្រង់ញ៉ាំងព្រះទ័យ ក្នុងការធ្វើប្រទក្សិណព្រះនគរឲ្យកើតឡើង ទ្រង់ស្ដេចត្រឡប់អំពីទីនោះ ហើយស្ដេចឡើងកាន់ប្រាសាទ ទ្រង់ព្រះបន្ទំ រវើរវាយ ប្រារព្ធនាងឧម្មាទន្តី ដោយប្រ-ការផ្សេងៗ ។ សេនាបតី ដឹងរឿងនោះហើយ ក៏គិតថា "ព្រះរាជាអង្គនេះ ទ្រង់មានព្រះទ័យប្រតិព័ទ្ធចំពោះនាងឧម្មាទន្តី កាលទ្រង់មិនបានក៏នឹងទ្រង់ទិវង្គត ការដែលអាត្មាអញ ថ្វាយជីវិត ដល់ព្រះ-អង្គទើបសមគួរ" ដូច្នេះហើយ បានបង្គាប់ឧបដ្ឋាក

ម្នាក់ ថា "អ្នកចូរទៅ រុក្ខចេតិយដែលមានប្រហោង ក្នុងទីឯណោះមាន ចូរអ្នកកុំឲ្យអ្នកឯណាមួយដឹង ហើយអង្គុយ ពួន់ខាងក្នុងនៃដើមឈើ ខ្ញុំទៅក្នុងទីនោះហើយក៏នឹងធ្វើនូវពលីកម្ម ហើយពោលយ៉ាងនេះ គ្រានោះ អ្នកចូរពោលយ៉ាងដូច្នេះ" ។ ឧបដ្ឋាកនោះ ពោលថា "ប្រពៃណាស់" ហើយក៏បានទៅក្នុងទីនោះ ។ ចំណែកសេនាបតី លុះស្អែកឡើង ក៏បានទៅក្នុងទីនោះ ធ្វើពលីកម្មស្រេចហើយ ក៏ពោលថា "បពិត្រទេវតា ព្រះរាជារបស់ពួកយើងខ្ញុំ កាលបើមហោស្រពកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅ មិនទ្រង់ព្រះក្រសាល ស្តេចយាងចូលព្រះក្រឡាបន្ទំដ៏មានសិរី ទ្រង់ផ្ទំ រវើរវាយហើយ ព្រះអង្គ

ទ្រង់រវើរវាយ ព្រោះអាស្រ័យរឿងអ្វី?" ។ ឧបដ្ឋាកនោះ ប្រែសំឡេងហើយ ពោលថា "ម្នាលសេនា-បតី ព្រះរាជារបស់ពួកអ្នក ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យប្រតិព័ទ្ធចំពោះនាងឧម្មាទន្តី ដែលជាភរិយារបស់លោក បើព្រះអង្គនឹងបាននាងឧម្មាទន្តីនោះ នឹងមិនទ្រង់ចូលទិវង្គត បើនឹងមិនបានទេក៏នឹងទ្រង់ចូលទិវង្គត ព្រោះហេតុនោះ ចូរអ្នកថ្វាយនាងឧម្មាទន្តីនោះ ដល់ព្រះរាជាអង្គនោះ" ។ សេនាបតីពោលថា "ល្អណាស់" ហើយបានចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ក្រាបទូលរឿងនោះ ហើយក្រាបទូលថា "បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ទូលព្រះបង្គំ សូមថ្វាយនាងឧម្មាទន្តីដល់ព្រះអង្គ" ។ ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់

សួរថា "នែអភិបារកៈ អ្នកជាសម្លាញ់ សូម្បីពួកយក្ស រមែងដឹងនូវភាវៈនៃខ្ញុំជាអ្នករើរវាយព្រោះមានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ចំពោះនាងឧម្មាទន្តីឬ ?" ។ សេនាបតី ក្រាបទូលថា "បពិត្រព្រះសម្មតិទេពពិតមែនហើយ" ។ ព្រះរាជាទ្រង់ ព្រះតម្រិះ ថា "បានឮថា ភាវៈនៃអាត្មាអញជាអ្នកលាមក ប្រជាលោកគ្រប់គ្នា បានដឹងអស់ហើយ" ដូច្នេះ ទ្រង់អៀនខ្មាសព្រះទ័យ ទ្រង់តាំងនៅហើយក្នុងធម៌ ទ្រង់បន្ទោបង់ហើយនូវព្រះទ័យ ប្រតិព័ទ្ធចំពោះនាងឧម្មាទន្តី ទ្រង់មិនបានទទួលយកនូវនាងឧម្មាទន្តីនោះទេ ។ រឿងស្ត្រីក្រីក្រ មានក្នុងអដ្ឋកថាឧម្មាទន្តីជាតក ក្នុងបញ្ញាសនិបាត ៕

ឯកសារពិគ្រោះ

- បិដកភាគ ៨ កឋិនខន្ធកៈ និងចីវរក្ខន្ធកៈ
- បិដកភាគ ១៣ បរិវារ
- សមន្តប្បាសាទិកា
- វិនយាលង្ការដីកា
- កឋិនកថាសង្ខេប
- ទានកថា
- កឋិនវិនិច្ឆ័យ
- កម្ពុជសុរិយា
- និង វចនានុក្រម (សម្តេចសង្ឃរាជ ជោតញ្ញាណោ **ជួន ណាត**)

អ្នកមានឧបការៈក្នុងការចោរធម្មទាន

- ភិក្ខុ វង្ស សំអឿន
- សាមណេរ អគ្គសិរីវិមលញ្ញាណ លី ប៊ុនលីន
- ឧបាសក ចាន់ សុជិន(កែវ) ផ្នែកការីកុំព្យូទ័រ
- យុវជន ចាន់ ករុណា និស្សិតសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ
- ឧបាសក ធន ជិនជាលី
- ឧបាសក សួន សិរី

សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ

ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង

ស្ថានីយ៍វិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា

ដែលសម្តែងដោយ ខ្ញុំព្រះករុណា~អាត្មាភាព ចាន់ សុជន

ខេត្ត~ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយ៍វិទ្យុ
ភ្នំពេញ	៥:០០ ព្រឹក	FM ៩១.០០ MHz
	៦:០០ ល្ងាច អង្គារ, ពុធ, ព្រហស្បតិ៍	FM ៨៧.០៥ MHz
បន្ទាយមានជ័យ	៥:៣០ ព្រឹក	FM ៩៩ MHz
	១២:០០ ថ្ងៃត្រង់ ផ្សាយបន្តផ្ទាល់	FM ១០៦.៥ MHz
ប៉ោយប៉ែត	៦:០០ ល្ងាច	FM ៩៨.៣ MHz
កំពង់ធំ	៥:៣០ ព្រឹក	FM ៩៨.៣ MHz
ឧត្តរមានជ័យ	៥:៣០ ព្រឹក	FM ៩០.៥ MHz

សៀវភៅដែលរៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាព

✍ចាន់ សុជន ✍

១- ជំនួយសុខភាពផ្លូវចិត្ត ភាគ ១ ដល់ភាគ ៤

២- ពុទ្ធសាសនាសម្រាប់អ្នកសិក្សាដំបូង (Buddhism for beginner)

៣- សំណួរ ចម្លើយកម្មផល (Question-Answer action and result)

៤- កម្រងនៃទម្លាប់ល្អ (Garland of good habits)

៥- មូលដ្ឋានគ្រឹះព្រះពុទ្ធសាសនា

៦- សំណួររបស់ខ្ញុំ-ចម្លើយរបស់អ្នក

៧- ហេតុផល ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា (The Cause and Effect in Buddhism)

៨- យល់ដឹងពីការចូលវស្សា ដង្ហែទៀនវស្សា និងសាដក

នាមពុទ្ធបរិស័ទមានសទ្ធាចូលរួមបោះពុម្ព

០១-	ប្រាក់បូជាព្រះធម៌ សម្តែងដោយព្រះគ្រូធម្មាលង្ការោ *ចាន់ សុជន*	$ ១០០
០២-	ភិក្ខុ ម៉ុន សាយ ចៅអធិការវត្តខ្មែរស្រីលង្កា	$ ១០០
០៣-	ភិក្ខុ ឡុង សុភាព	$ ១០០
០៤-	ឧ.សិ. គីម សុវណ្ណ ប្រទេសអូស្ត្រាលី	$ ២០០
០៥-	ឧ.សិ. ឡេង ឈុនគួយ.......................................	$ ១០០

<u>ទឹកប្រាក់ចូលតាមរយៈ</u>

០៦-	លោកម្ចាស់ ជឿន សុជាតិ	
០៧-	ព្រះសង្ឃវត្តខ្វាស់	
០៨-	ឧ.សិ. ជាម សី លួត (ស្តៅ)	
០៩-	ឧ.សិ. វរលក្ខណ៍ (ស្វាយ.ស).............	$ ២០០
១០-	ឧ.សិ. ភុំ ផាន	
១១-	ឧ.សិ. ផល ឈឿត	
១២-	ឧ.សិ. ចាន់ រ៉ា	
១៣-	កញ្ញា គី លី	$ ៥

បោះពុម្ពលើកទី១ចំនួន ១,៥០០ក្បាល

ក្នុងតម្លៃ ,,,,,,,,,,,,,,,,៛